

BOGOLJUB

cerkven list

za Slavence

Koledar za april 1918.

Namen apostolstva molitve za april, določen od sv. očeta:

Goja nrvnosti po vojski.

Dnevi	Godovi	Vsak dan so še vse nujne zadeve tudi posebni nameni.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v	
			ljublj. škof.	lavant. škof.
1 Poned.	Hugon	Vstajenje k nov. življenju; stalen mir	Konjšice	Gomilsko
2 Torek	Franc P.	Družba sv. Mohorja	Sv. Troj. p. C.	Reka
3 Sreda	Ribard	Odprava slabih časopisov iz družin	Preddvor	Konjice
4 Četrtek	Izidor šk.	Naši škofje in duhovniki	Nemška Loka	
5 Petek	Vincenc Fer.	Sotrudniki in bravci Bogoljuba	Dobrepolje	
6 Sobota	Sikst p.	Krkevno petje	Leskoviča	
7 Nedelja	Herman	Prvo sv. obhajilo otrok	Zaplana	Prihova
8 Poned.	Albert šk.	Živa vera med izobraženci	Subotija	
9 Torek	Marija Kleof.	Krščan-ke matere	Brezje	Čadram
10 Sreda	Ecehiel	Resnicoljubnost časnikov	Podbrezje	
11 Četrtek	Leon I. p.	Ljudski misijoni	Blagovica	Loče
12 Petek	Zenon	Delavci in delavke v tovarnah	Vrhnika	
13 Sobota	Hermenegild	Stanovitnost v veri	Vrhpolje p. M.	Kunigun. n. P. Špitalič
14 Nedelja	Justin	Katoliški učenjaki	Sv. Lenert	Zreče
15 Poned.	Anastazij	Povzdigovanje naših misli k Bogu	Kamnik žup.	
16 Torek	Turibij	Odvrnitev potresa	Kranj	Žiče
17 Sreda	Varst. sv. Jož.	Kranjska dežela; mir in sloga v nji	Motnik	
18 Četrtek	Elevferij	Vojaški Invalidi	Šturje	Skomarje
19 Petek	Leon IX. p.	Srečna vrnitev ujetnikov	Sv. Jurij p. Šm.	
20 Sobota	Marcelin	Spodobno obnašanje pri službi božji	Ihan	Stranice Kebelj Sv. Jernej p. L.
21 Nedelja	Anzelm	Povišanje sv. Cerkve	Dobrnice	Vel. nedelja
22 Poned.	Soter in Kaj	Duhovski naraščaj	Gorje	
23 Torek	Vojteh	Čehi in Poljaki	Šmihel redov.	Ormož
24 Sreda	Jurij	Naši vojaki	Stara Loka	
25 Četrtek	Marko	Obilen blagoslov polja in vrtov	Cerklje (Dol.)	bohn. v Orm.
26 Petek	Klet	Rimsko vprašanje	Podgrad	
27 Sobota	Citta	Naša cesarica in cesarska hiša	Ne. lje	Sv. Duh pri Središču
28 Nedelja	Pavel od Križ.	Nevstrašeno spoznavanje sv. resnic	Čatež pri Kr.	Sv. Miklavž pri Ormožu Svetinje
29 Poned.	Peter, muč.	Zaupanje v božjo previdnost	Sv. Jur. pod K.	
30 Torek	Katarina S.	Spoštovanje devištva; vsi v apr. umrli	Stari trg p. L.	

Odpustki

za mesec april 1918.

3. Sreda. Sv. Benedikt Filadelfski. Popolni odpustek: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, ako obiščejo cerkev; b) Tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

4. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa dvakrat v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. Petek, prvi v mescu. Sv. Julijana. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa dvakrat kakor včeraj; b) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

6. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete za-

kramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji in molijo po namenu sv. očeta.

7. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevski škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

16. Torek. Sv. Rafael. Popolni odpustek tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, če so ta dan postavno zadržani.

17. Sreda. Varstvo sv. Jožefa. Kjer se ta praznik danes obhaja, popolni odpustek: a) udom družbe krščanskih družin; b) udom bratovščine sv. Družine; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje.

Boj bogokletstvu!

Proč z laško kletvijo!

Nesrečna vojska je poleg mnogih drugih grdih izrodov zakrivila tudi, da se je ostudno bogokletstvo bolj zaneslo in razpaslo med našim ljudstvom. Vojska že sama na sebi. Kadar je namreč človeku kaj hudo, takrat mora zakleti. Taka je namreč pri nas stara navada, ki se je držé bolj zvesto kakor pisane postave. Kletev je mnogim ljudem vesplošno sredstvo zoper vsakojake nadloge. Če te človek kaj ujezi, če ti otrok nagaja, če ti živina neče prav stopiti, če te veja kaj udari, če ti vreme ni po volji, če se ti lonec prevrne, če se ti tinta razlije, — zakolni, pa bo dobro! Otroci te bodo radi ubogali, živina se ti bo prav obračala, lonec se bo spet nazaj postavil, tinta se bo sama pobrisala, bolečina bo naenkrat prenehala, vreme se bo zjasnilo... Ali menite, da ne? Človek bi vsaj mislil, da je tako. Kajti pri vsaki težavi in težkoči je brž kletvina pri roki in na jeziku, — prav kakor »prva pomoč pri vsaki nezgodi«. Hudobec, ki ga pri vsaki nepriliki zakličejo, brž priskoči na pomoč. Kajpada. Tako vsaj ljudje mislijo; ali če ne mislijo, pa ravnajo, kakor bi mislili.

Potrebno bi bilo torej, da bi »Bogoljub« pisal tudi o navadni kletvini, naši do-

mači slovenski kletvini, da bi povedal, kaj je greh in kaj ni greh, in zakaj da je kletvina neumna, grda in škodljiva.

Toda zgoraj je zapisano »Boj bogokletstvu!« To je pa še vse kaj drugega kakor navadna kletvina. Zdaj je namreč vojska. In če se mora že pri vsaki najmanjši težavici zakleti, kaj pa šele pri taki ogromni nesreči kakor je vojska! Tu treba pa drugače zarobantiti, treba se spraviti nad Boga samega, ki je menda kriv vsega hudega. Čudno res: hudiča pa nikoli ne dolže, da bi bil kriv kaj hudega! Njega kličejo samo v vseh stiskah in nadlogah na pomoč. — Torej v vojski je treba krepkeje zakleti, potem bo pa že kmalu vojske — konec! Ali se morda motim? Vi se mi smejate in pravite: Če bi kletev količkaj pomagala, kdaj bi bilo vojske že konec! In prav imate!

Torej v vojski se je preklinjevanje bolj razpaslo, in to ne samó navadne kletve, ampak tudi bogokletstvo.

V vojski z Italijani pa še bolj. Kajti naše navadne slovenske kletvine niso bogokletne; te so italijanske. In ker vojsko vodimo z Italijani, moramo pač italijansko kleti. Najprej vojaki, potem pa

še drugi. S tem bomo Italijana najbolj pomagali...

Da, da, ta italijanska nesnaga se je k nam vtepla in se širi vedno bolj. Doslej je bilo, žalibog, pač ponekod po Primorskem v navadi, kjer so z Italijani v bližnji dotiki, da so se te grdobije privadili in slovensko govorico ž njo ognušali, a zadnje čase se opaža, da se ta kuga širi tudi vedno bolj po Kranjskem; seveda čim bližje Italiji, tem bolj. Ali še niste tega opazili? Saj je prav, če niste imeli prilike te nečednosti slišati. A tisti, ki imajo več prilike gledati ljudem v dušo, to opažajo z žalostjo in strahom. Že štirinajstletne pobaline dobiš, ki se zdrznejo Marijo — kar se človeku upira izgovoriti — psovati s s.... Pobrli so to nekje, slišati so morali od drugih, in zdaj ponavljajo za njimi. Morda še ne vedo prav, kaj rečejo; a bodo že izvedeli. In ko bodo izvedeli bodo že toliko navajeni tako čeljustati, da se ne bodo več ustrašili tega nesramnega bogokletstva, četudi bodo vedeli, kaj pomeni.

Če namreč ta reč ljudem enkrat v navado pride, je ne bo več mogoče izruvat. Človek bi ne verjel, kakó težak je boj zoper bogokletstvo, kjer se je enkrat vkoreninilo. Kdor je po takih krajih hodil in s takimi ljudmi imel opraviti, ta ve. Celo ljudje, ki imajo še nekaj vere in tudi k spovedi hodijo, kar ne morejo uvideti potrebe, da je treba temu enkrat za vselej konec napraviti. Na spovednikovo zahtevo ali kar nočejo obljubiti, češ, da se brez tega ne da živeti (kakor ne brez tobaka, kdor se ga je navadil), ali pa odgovarjajo s tistim netrdnim in ničvrednim »trdnim sklepom«, ki je večkrat v navadi pri spovedancih: bom že, če bo mogoče. Mogoče pa seveda ni, ker se nočejo dovolj potruditi.

Zato pa velja pri tem latinski rek: Principiis obsta! Takoj na začetku se upri! Dokler ta navada še ni tako splošno razširjena, a čutimo, da se širi, se ji uprimo z vso silo! To nesramnost je treba preganjati z vso strogo stjo! Duhovniki bodo v tem

oziru svojo dolžnost storili, a tudi drugi pomagajte! Kdor sliši kaj takega, pa ima malce spoštovanja do Marije, kako ga ne bo prijel svet srd in bo bogokletca zavrnil?! V popisu Ernesta Mlakarja tam zadaj berete danes, da je ta tako nežni a tudi pogumni mladenič pri vojakih zavrnil vsakega, kogar je slišal tako preklinjati: Ne Marija, ampak ti si porka! Bolelo je blagega Ernesta, da se slovenski vojaki tako daleč spozabijo in s to tujo grdobijo oskrunjajo Mater samega Boga. Pa toliko poguma, kakor ga je imel Mlakar, mora v tem oziru imeti vsak izmed vas, kdorkoli si. Starši in gospodarji, ki morate pri otrocih v s a k o kletvino strogo grajati — seveda pa najprej sami ne smete kleti, drugače ni mogoče svariti ali pa svarilo nič ne izda — bi morali, če bi kdaj kaj takega slišali, bodisi pri otrocih bodisi pri poslih, pošteno zaropotati, pa predrznemu grešniku tudi primerno kazen naložiti. Primerna kazen na primer bi bila, da bi ga najmanj za štiriindvajset ur v svinjak zaprli. Če pa že to ne, ali če morda svinjaka pri hiši še nimate ne, naj pa zmoli toliko in toliko lavretanskih litanij in rožnih vencev ali naj gre na Marijino božjo pot, da svojo pregreho malo popravi

Vedeti morate, da je bogokletstvo prepovedano tudi po cesarski postavi. A noben sodnik zaradi tega nikoli nikogar ne obsodi, ali vsaj izredno redki so taki slučaji, ker navadno ni nikogar, ki bi takega grešnika naznanil. Našli so se pač ljudje, takó prijazni, da so svoje znance, sovaščane ali someščane, ovajali, da so rekli kako besedo zoper državo ali rankega cesarja, da so potem take »hudodelce« streljali. Človek ne ve, kako bi izrekel zaničevanje nad takim neskončo grdim ravnanjem, da morejo ljudje biti zmožni takega ovaduštva ter ljudi brez vse prave potrebe spravljati v nesrečo in celo v smrt!! Bog ve, če jih je kaj sram in če jih vest kaj peče. — A da bi kdo naznanil sodnji, da je ta in ta razžalil ne veličanstvo človeško marveč Veličanstvo božje takega boš pa težko dobil. Pa zakaj bi se

te pravice ne posluževali. Zakaj pa je postava? Zato, da se samo prestopa?! — Seveda pričo je treba imeti. — Kazen za razžaljenje božjega Veličanstva seveda daleko ni tako velika kakor za razžaljenje cesarja. Za to ljudi ne streljajo in jim sploh preveč hudega ne prizadevajo. Če pa tak nesramnik par dni sedi, mu je pa čisto orav.

Ako pa se mora bogokletstvo z vso silo preganjati tam, kjer se šele širi, se pa mora vsaj tako ali še bolj tam, kjer je že razširjeno. To velja za Primorsko. Zato tudi pastirski list goriškega nadškofa svari pred to grdo pregreho. In naj bi si Goričani, pa tudi Tržačani, vzeli ta opomin živo k srcu!

Pa res! Pomislite no: z Italijani imamo vojsko — in zato moramo začeti italijan-

ske kleti! Ali ni to budalost in narobe svet?! Takó neizmerno gorje so nam napravili, — mi bi si pa od njih kletve izposojali! Ravno narobe je prav. Ravno zato, ker so te kletvine italijanske, se jih hočemo popolnoma varovati. Tukaj je na mestu narodna zavest in narodni ponos, ki ga Primorci sicer veliko imate! Sram naj bo vsakega Slovencu, če z italijanskimi kletvinami onečaščuje slovenski jezik, skruni Boga in Mater božjo!

Zato naj odslej, ko ste bili na to opozorjeni, doni po vsem Slovenskem klic: **Boj bogokletstvu! Proč z italijansko grdobijo! Naša Jugoslavija hoče biti svobodna laškega gospodstva in laške kletve!**

Križevi poti pod milim nebom.

K spisu: »Kaj pa križev pot?« v »Bogoljubu« št. 3, sporočam, da se nahaja križev pot pogostokrat na pokopališčih, tako v Kranju, v Štepanji vasi pri Ljubljani, na Taboru pri Podbrezjah in če se ne motim v Gornjem Logatcu.

Prav lep križev pot imajo Kočevci ob cesti, ki vodi od pokopališča do podružnice »Corpus Christi.«

Križev pot, podoben onemu na »Hribcu« pri Škofji Loki, imajo Idrižani na griču nad podružnico sv. Antona. Vem, da je bilo še pred 40, 30 leti pri rudarjih splošno v navadi, da so hodili ob nedeljah in praznikih mesto na sprehođ, molit križev pot k sv. Antonu. Ker je z griča lep razgled na pokopališče, so združili vedno s križevem potom tudi spomin na svoje rajnike in molili za umrle. Kako je danes tod, ne vem.

Taka pobožnost na prostem je silno lepa in vsebuje nekaj vzvišenega, zakar bi bilo želeti, da bi se poprijeli te misli in postavili tudi po drugih mestih in vaseh po gričih križev pot. Zlasti zdaj bi bilo

to kaj umestno. Križev pot bi bil lahko nekaj spomenik na svetovno vojsko.

Seveda bi ne zadostovalo samo postaviti križev pot, treba bi ga bilo tudi pridno moliti sebi in dušam padlih junakov v prid, našim potomcem pa v spodbudo.

Karel Pirc.

Lep križev pot je na podružnici sv. Križa v Gorenjih Dolih v župniji Škocijan pri Mokronogu. Cerkvica sama stoji na prijaznem hribčku, po hribčku okrog so pa razpostavljene kapelice s postajami križevega pota. Vsako nedeljo v postu popoldne po končani službi božji v župni cerkvi in vsak petek v postu molijo ljudje sveti križev pot in prepevajo. Ob petkih je tudi vselej sv. maša. Nekaj zanimivega so slike v cerkvi na ströpu in zunaj na pročelju. Na pročelju je Kalvarija, postavljeni so vsi trije križi, pod križi pa so naslikane duše v vicah, v cerkvi so na-

Sveti križev pot je tudi v Reki na gori Kalvariji in v Dedendolu pri Višnji gori. V Dedendolu se moli v postu vsaki petek sv. križev pot. I. Šibovec.

slikani svetniki, kakor se vrste v litanijah vseh svetnikov. Če si mislimo še žive vernike v cerkvi in zunaj cerkve, pa imamo občestvo svetnikov. Karel Čuk.

Veliki petek — brez konca ...

Zvonovi so iz lin zvonika
v veselju rajskem vstrepetali;
V procesiji slovesni hodi
po mestu Kristus, zopet vstali,
a srca naša ne v radosti,
trepečejo nam v tihi žali ...

Velikanoč se je vrnila,
veselja praznik, dan vstajenja;
za nas pa z veliko nedeljo
veliki petek se ne jenja.
Naprej srcá nam krvavijo
pod težo vojnega trpljenja ...

Tri leta že veliki petek
nam je vsak dan, krvav čez mero,
cel svet je Golgota krvava,
kjer mre nedolžnih tisočero,
in z božjo Materjo za sinom
trepeče tužnih src stotero!

Kdaj res napoči dan vstajenja
in zadoni beseda sladka:
»Mir blaženi se je povrnill«
Kdaj mu napoči dan povratka?
Noben ga koledar ne kaže
in zanj ne ve nobena pratka ...

Vide.

Na Golgoto glej! ...

Na Golgoto, glej,
mož utrujen tja koraka
in stopinja njega vsaka
se pozná mu v vsej
poti zadnji tja do križa:
poti zmage paradiža ...
Vse stopinje so krvave,
trnjevi, glej, venec glave,
grenkih poln je bolečin ...
Trudno stopa gor na pla
nese težki križ vdano,
glej — edini božji Sin.

In ko pride gor —
glej, sovražniki nemilo
vzamejo mu oblačilo;
farizejev zbor
ga pribije na les križa ...
Pač se mu življenje bliža
k zmage uri in pokoja;
kmalu bo končana hoja;
kvišku stal bo le še križ ...
Tolažnik junakom boja,
polnim truda, polnim znoja,
svetlo križ se nam blesti!

Oziram nate se, o križ ...

Videl tam sem dva lesova —
spomenik junakom — nova
stala sta navzkriž!

Mnog junak se tja ozrl je,
s čela znojni pot otrl je ...

Ko je bojna vihra vfla,
si pogum podoba lila
tam junakom v bojni hrup.

Umirajočim je pokojno
tam vmirfla srce bojno
nada zadnja: sveti križ! ...

Retenjski.

Pred božjim grobom.

Zveličar moj, trpljenje je prestano,
dopolnjeno je delo odrešenja,
izpraznjen kelih grenkega trpljenja.
Hvaležen Ti poljubljam srčno rano.

Glej Tvojemu se grobu bližam zdaj skesano,
slabosti svoje hočem vanj zapreti,
z rokami tesno Te želim objeti —
nedolžno žrtev, zame darovano.

Poljubljam mrtve Ti noge božanske,
ki mučno pot trpljenja so hodile
iz samega usmiljenja do mene.

Pozdravljam rame, ki so za strašanske
dolgove na Kalvarijo križ nosile,
roke poljubljam zame prebodene.

Limbarski.

Krasno ogledalo krščanskemu ženstvu:

Sv. kneginja Elizabeta.

(Dalje.)

Z veliko slovesnostjo se je izvršila poroka in žentovanjska gostija. Hrum in šum pa, ki vlada ob takih prilikah, ni kar nič motil pobožne zbranosti svete neveste. Njena duša se je veselila v Bogu in si od njega prosila božjega blagoslova za zakonski stan. Pregovor pravi, da je zakonski jarem težak. Treba je torej obilo dejanske milosti t. j. pomoči božje, da ga moremo zakonski prav in voljno nositi ter si z njim priboriti nebesa.

Dasi še tako mlada, se je sv. Elizabeta dobro zavedala težkih dolžnosti, ki jih je pri poročnem oltarju nase vzela, pa si tudi v goreči molitvi izprosila milosti in božjega blagoslova, da jih je mogla natančno in zvesto izpolnjevati. Pač prekrasen zgled vsem krščanskim nevestam, naj ne mislijo na poročni dan samo na godbo in petje, jed in pijačo in svatovsko veselje, ki v enem dnevu mine, ampak na svoje dolžnosti, ki jim ostanejo celo življenje in od katerih izpolnjevanja je odvisna njih in njihovih družin časna in večna sreča. Pa si naj pri poroki prosijo božje pomoči in božjega blagoslova!

Čprav nista Jezus in Marija tisti dan navzoča pri njihovi ženitovanjski gostiji, pa naj bosta navzoča v srcu in mislih vsakega ženina in neveste. Gospod je s svojo udeležbo na ženitovnici v Kani dovolj jasno pokazal, da bodo samo tisti zakoni srečni,

pri katerih poroki sta v duhu navzoča On in Njegova blažena Mati, in pri katerih se vse tako pošteno vrši, da bi ne bilo svatov sram, ako bi Ona dva tudi v vidni podobi med nje stopila.

Zdaj pa si oglejmo prelepe prizore iz življenja sv. Elizabete v njenem zakonskem stanu kot krasen zgled vsem ženam in materam. Katekizem takole našteva dolžnosti, ki jih imajo zakonski:

1. skupaj živeti v edinosti, ljubezni in zakonski zvestobi, dokler ju ne loči smrt.
2. Dajati drug drugemu s krščanskim življenjem dober zgled in se podpirati med seboj.
3. Izrejati otroke v strahu božjem in skrbeti za njihov časni in večni blagor.

Poglejmo, kako se je sv. Elizabeta po tem ravnala.

Kar se tiče prve točke glede složnosti in ljubezni s svojim možem, je zakon sv. Elizabete pravi vzor srečnega in složnega zakona, saj sta bila oba enega srca in ene misli po volji božji. Eden brez drugega ni sta mogla biti. Na manjših potovanjih je Elizabeta vedno spremljala svojega moža in z njim delila potne težave in neprilike. Če je pa njen mož odšel kam na daljše potovanje, da ni mogla z njim, je žalovala in se nosila kakor vdova, dokler se ni mož vrnil. Vmes pa molila, da bi ga Bog na potovanju varoval vsake dušne in telesne

nesreče. Tako je bila vedno v duhu pri njem. — Pri hišah, kjer ni strahu in miru božjega, pa žal ni tako. Kaka lahkomišljena in prepirljiva žena se kar oddahne, ko »on« pete umakne. Morda celo pozabi nanj in na Boga, kakor se je to — moramo na žalost omeniti — tu in tam zgodilo v času te nesrečne vojske. Kaj bo enkrat rekel mož, ko se vrne in Bog, ko bo poklical ženo na odgovor?!

Dalje: pri gospodi je bila takrat taka navada, da ni sedela pri mizi žena zraven svojega moža, ampak kje v sredi drugih gostov. Sveta kneginja se pa ni nič ozirala na to čudno navado in je tudi pri jedi bila vedno ob strani svojega moža. To je storila tudi zato, da bi se kaki razposajeni mladi vitezi ne spozabili in vpricho deželnega grofa kaj nedostojnega ne govorili. Sama navzočnost svete gospe je vsakemu še tako razbrzdanemu lahkoživcu zamašila usta, da si ni upal ziniti grde besede.

Kako je pa včasih pri mizi po naših hišah? Pogosto ljudje ravno, ko z ustmi uživajo dari božje, Boga z istimi ustmi nesramno žalijo, pa jih nihče ne ustavi, ampak se jim še krohotajo. Resnično, vsi tisti niso vredni ene žlice jedi! Nehvaležna usta niso vredna, da bi jedla.

Tako je bila torej sv. Elizabeta zvesta in neločljiva družica svojemu možu. Pozneje bomo še videli, kako bridka ji je bila ločitev od moža, ko je odhajal na križarsko vojsko.

Kar se tiče druge dolžnosti zakonskih, je dajala sv. Elizabeta svojemu možu najlepši zgled čednostnega življenja in je skrbela tudi za njegovo zveličanje. Sicer je bila ta skrb lahka, ker je bil deželni knez sam zelo pobožen, a vendar ni nobeden nobenemu njegovih napak spregledoval, ampak odkrito prigovoril, če je bilo potrebno. In to je ravno, česar manjka po mnogih zakonih.

Radi se že še imajo in si ustrezajo raznim posvetnim željam, a za dušo drugega se večkrat nič ne zmenijo, kakor da je vse samo telo, duša pa nič. Zakonski so dolžni drug drugemu prigovarjati, se svariti in

opominjati in si tako v nebesa pomagati. To je ena njihovih najvažnejših dolžnosti, od katere bodo dajali Bogu strog odgovor. In ako bo mož pogubljen zaradi ženine nebriznosti, resnično: tudi ona ne bo zveličana, in obratno. Na to mnogi zakonski premalo pomislijo. Zato se večkrat odreže kak mož, ko ga žena svari in opominja: »Molči! Ti nimaš meni nič govoriti!« Motiš se, mož, strašno se motiš! Žena ima tebi govoriti, kadar si potreben opomina, ti pa jo poslušati! Ravno tako pa tudi žena, ako jo mož opominja zaradi njenih napak. — Dobe se tudi žene, ki bi bile same zase rade pobožne, za svoje može se pa nič ne zmenijo. Sama hodi rada pogosto k sv. zakramentom, pa morda nobenkrat ne reče svojemu možu: pojdi tudi ti! Sama rada moli, a mož je mlačen za molitev, jo opušča, pa mu žena nič ne reče. Vidi, da je poln napak, pa je tako boječa, da se mu ne upa nič prigovoriti, češ: bo hud. Da je pa Bog hud nad njeno zanikrnostjo, tega se pa nič ne boji. Taka pobožnost je polovičarska, ni prava. Pa taka ljubezen do moža je še slabša kot polovičarska, je pogubna.

Taka ni bila ljubezen sv. Elizabete. Ona in njen mož sta se spodbujevala k lepemu krščanskemu življenju. Lepo pravi neki pisatelj: »Tako sta hotela živeti skupaj, da bi mogla kdaj tudi onkraj groba, v hiši večnosti, prebivati skupaj!«

O, da bi ju posnemali vsi naši može in vse naše žene in da bi jim bil tako zakonski stan pot v nebesa!

Glede tretje dolžnosti zakonskih, namreč krščanske vzgoje otrok, bomo imeli večkrat priliko opazovati, kako je bila sv. Elizabeta vzorna krščanska mati. Za danes le prizor, kako gre ona po rojstvu prvega otroka v cerkev k vpeljevanju. Tu se dobro vidi njeno pobožno materinsko srce.

Prvi otrok je bil deček. Dali so mu ime Herman. Pobožni starši so ga bili silno veseli. Čim prej se je sveta mati toliko okrepila, da je brez nevarnosti mogla iz hiše, se je oblekla v preprosto obleko, vzela otroka v naročje in se odpravila v

cerkev. V cerkvi je položila na oltar otroka, eno jačnje in eno svečo, pa molila iz vsega srca tako-le: »O Gospod Jezus Kristus, Tebi in Tvoji Materi darujem dragi sad svojega telesa. Moj Bog in moj Gospod, kakor si mi ga dal, tako Ti ga zopet dajem iz celega srca. Le tega Te prosim danes, le edine te milosti Te prosim, da tega otročička, z mojimi solzami porojenega, sprejmeš za svojega služabnika in prijatelja in da mu podeliš svoj sveti blagoslov!«

ležni, ampak še nevoljni so, pa godrnjajo in imajo otroka samo za nepotreben križ.

Pa to je zelo grdo! Prvič pokažejo s takim godrnjanjem, da bi radi samo uživali, pa ne dolžnosti imeli; torej so lahkoživi.

Drugič pa se kažejo nevredni zaupanja božjega. Bog jim je namreč zaupal neumrjočo človeško dušo, ki je več vredna, kakor cel svet, da jo lepo vzgajajo za nebesa. Taki starši pa so nevoljni nad božjim zaupanjem in so ga torej nevredni. —

Venkovno jutro.

Ravno tako je sv. Elizabeta še poznejša dva otroka, hčerki Zofijo in Jerico, darovala Bogu.

Blagor materam, ki jo posnemajo! — Prva reč je zavest, da je otrok dragocer dar božji, ki ga je izročil Bog staršem v oskrbo, pa ga bo zahteval enkrat iz njihovih rok nazaj. Ker je otrok dar božji, treba se je Bogu zanj zahvaliti. No, za enega ali dva se starši še Bogu zahvalijo. Če jih pa Bog malo bolj obsiplje z otroci, pa jih je malo, ki bi bili zanje Bogu hva-

Tretjič je to celo proti naturi. Še žival ima rada svoje mladiče, pa ona nima pameti. Starši jo pa imajo in so zato grši od živali, ako ne marajo za svojega otroka.

Poglejte kokljo, kako ima rada svoja piščeta, pa če jih je dvajset ali še več! — Nekoč je neka mati, otrôk sita, najmlajšega otroka vrgla na cesto kakor mače. Tam je otrok jokal lačen v prahu kot črvček. Sosedga ga je slišala. Smilil se ji je revček in ga je pobrala ter preprosila trdo mater, da ga je vzela nazaj. In ravno ta

zavrženi otrok je bil pozneje svoji materi v največjo čast: postal je škof in kardinal in kar je še več — svetnik v nebesih. To je sveti Peter Damijan, čegar god se obhaja 23. februarja. Torej ne nad otroci godrnjati, ne jih zametavati, pa naj bi jih bilo še toliko; zakaj dar božji so.

In ker bodo morali starši ta dar enkrat Bogu vrniti, zato je potrebno, da mu svoje otroke večkrat že v življenju darujejo in izročujejo. Torej že pri vpeljevanju. Ne otroka samo okoli oltarja nesti, ampak pred oltarjem zanj Boga moliti in ga njemu ter blaženi Devici Mariji darovati in v varstvo izročiti, da se izpolni, kar moli duhovnik nad materjo in otrokom: naj bi oba prišla v nebesa! Pa tudi sicer večkrat

v življenju, zlasti ob nedeljah dobri starši priporočajo svoje otroke varstvu božjemu in Marijinemu. In gotovo ne zastonj. Taka molitev je dobra in zato bo gotovo uslišana. To nam je znano iz življenja sv. Andreja Korzinskega (4. febr.), ki je vkljub dobri vzgoji, zapeljan po slabi tovaršiji nekaj časa slabo živel. Njegova pobožna mati je jokala in molila v čast Materi božji za izgubljenega sina. In Mati usmiljena jo je uslišala, privedla je sina na pravo pot; postal je škof in svetnik. — Torej starši, zlasti matere, darujte po zgledu sv. Elizabete svoje otroke, najdražje, kar imate, Bogu, da jih boste našle na sodni dan na njegovi desni strani! M. štular.

Velika noč 1918.

I.

Že v četrtrič je vstajenja
praznik prišel spet;
ali vojna ne pojenja,
ne umiri se svet...

Zmagoslavne aleluje
zopet ôri spev,
a srca nam ne vzraduje
sladki njen odmev.

Že v četrtrič proč od doma
v praznik ta svečan
sredi bojnega sem groma —
duh mi je mračan...

Kristus vstal je, kdaj ti vstaneš,
otopeli svet?
Kdaj vzbudiš se, kdaj se zganeš
okamneli svet? — —

Vstal je! Z groba moč nebeška
kamen odvali;
kdaj se odvali ta môra težka,
ki nas vse duši? —

II

Velikonočno jutro. V strelskem jarku
stoji na straži mož mračan, potrč;
Blišči se bajonet mu v solnčnem žarku,
brenčijo krogle, žrtev išče smrt.
Velikonočni praznik, ti svečani,
četrtrič te obhajam v vojnem stanju!

Zamišljen mladi mož glavó poveša,
posebno danes vleče ga domov;
ženice, dece mu srce pogreša,
duh plava mu domov pod rodni krov:
Doma sedi družina mu za mizo,
on je tak daleč, smrt mu le je blizo...

Gospod je vstal, i zate dan vstajenja
in radosti sedaj ni daleč več,
Gospodovega konec je trpljenja
in tudi zate kmalu bode preč! —
Oj, upaj in ne plakaj duša toraj,
saj i zate vstajenje pride skoraj!

Vide.

Velikonočni zvonovi.

Iz zvonika so ropotale raglje,
Gospod je umrl in radost ž njim.
Zvonovi utihnili so. Včasih
smo dejali: šli so v večni Rim!

Poslušamo jih letos raglje,
zvonov se spomnimo solzeč:
Ne v Rim, na vojsko šli so letos,
nazaj ne vrnejo se več...

Vide.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

7. Sveti zakon.

Na zakonskem domu, na sodnijskem stolu, na oltarju in na vladarskem prestolu sloni svet. Štirje stebri so to, ki vzdržujejo red med ljudmi. Najvažnejši med njimi je pa zakonski dom, zato je tudi prvi v vrsti: če ta odpove, padejo tudi vsi oni trije.

Najboljše blago zakonskega doma so pa otroci. Zakon brez otrok — brez solnca dan, pravijo Hrvatje. Kar roč na plotu, to so otroci v zakonu: vez med očetom in materjo. Ta roč (otrok) pa le drži skup, če sta kola čvrsto zasajena in če sta zdrava. Brez primere povedano se to pravi: Zakon naj ima svoj temelj v zakramentu in zdrav naj bo. Le tak zakon je po božji volji, je v trajno veselje zakonskima in naravna podlaga otroški vzgoji.

Zakon bodi z a k r a m e n t a l e n. To je prvo. Če skleneta dva zakonsko zvezo med seboj samó pred posvetno gospósko ali pa — recimo — po cigansko kar »pod smreko«, to je: dogovorita se sama, da bosta skupaj živela: to ni pred Bogom noben zakon, ampak navadno priležništvo. Krščanski zakon je posebna pogodba, ki jo skleneta pred duhovnikom ženin in nevesta v ta namen, da bi — dokler ju ne loči smrt — skupaj živela in od Boga prejela milosti, za svoj stan potrebne. Taki pogodbi je podelil Kristus čast zakramenta, kakor priča sveti Pavel v pismu do Efežanov (5, 31. 32.): »Zavoljo tega (zavoljo te zveze) bo zapustil človek očeta in mater in se bo držal svoje žene... Ta skrivnost je velika; jaz pa rečem v Kristusu in v Cerkvi.« Kakor sta namreč združena

Kristus in sveta Cerkev v milostipolno zvezo, tako naj se združita tudi ženin in nevesta v milostipolni zvezi: to je v zakramentu. Kakó je to potrebno že z ozirom na vzgojo potomstva, ni treba menda na široko razkladati. Vzgoja je setev in pletev: ali ni treba za oboje rose neba? Vzgoja je tudi trdo delo, da na svetu malo takih: pa bo kdo nebeško pomoč odklanjal? Vzgoja je pol naravno, pol nadnaravno delo: pa boš to delo samó s človeškimi močmi izvršil? Tako malo, kakor moreš samó s človeškimi močmi in sredstvi pogledati v večnost. Tudi staršem je treba zakramenta, ki naj jih podpira pri izvrševanju njih težkih dolžnosti, zlasti pri vzgojnem poslu.

Druga zahteva je ta: Zakon, zakramentalno sklenjen, mora tudi ostati zdrav. Že iz korenine mora biti zdrav. Tisto dolgoletno ljubezničenje pred zakonom navadno ne sklene srečnih zvez. Poprej snesta zaljubljenca vso ljubezen, preden se vprežeta v jarem; v zakonu pa, ko bi je bilo najbolj treba, se pa že gnusita prve mesece z besedo in vedenjem. Je pač res: predolgo znanje — prezgodnje kesanje. Še hujše je pa, če taka zveza služi le grehu — in to je največkrat. Kaj bi rekli, ko bi se kdo pripravljaj na sveto birmo ali na sveto obhajilo ali celó na mašniško posvečenje z nečistostjo, s pohujševanjem? Strah nas je, na to misliti. Bi li imel srečo tak človek, mir in božji blagoslov na svetu? Vse prej kot to. Bog bi ga sovražil, svet bi se nad njim grozil.

In nič drugače ni s človekom, ki se pripravlja na zakrament svetega zakona s smrtnimi grehi in na stan, ki je najimennejši in najtežavnejši na svetu, z razbrzdanim življenjem. Bo li srečno prebral? Iz blata bo stopil v lužo. To je menda vedel že mladi Tobija v davni preteklosti, zato je rekel svoji nevesti: »Midva sva otroka svetnikov in se ne smeva tako združiti kakor pagani, ki Boga ne poznajo.« (Tob. 8, 5.) Kazen za tako nerodno predzakonsko življenje so potem navadno v zakonu ali izven zakona rojeni hudobni otroci. Malo odrastejo, pa že zvedó, kako sta živela oče in mati pred zakonom.

Drevo pa kakor zakon — ker nam je že zašla pod pero ta primera — morata biti zdrava tudi v deblu. Gorje zakonu, če ga razjeda v strženu črv ne zvestobe! Pekel je tam v družini. Kako si moreta pogledati odkritosrčno v oči prešusten mož in prešustna žena? Kako ljubiti svoje nedolžne otroke? Kako skrbeti zanje potrpežljivo in nesebično? Kako žrtvovati sebe in svoje blago v njih blagor? Samopašnik pozna le sebe in hotljivka le svojo strast. Družina jima je v napotje, zakonska vez veriga. Kakor napravi dober zakon plemenite ljudi, do krvi radodarne, tako napravi prešusten zakon iz ljudi zverine: samosilne in brezčutne. Še huje! Volk v goščavi je zvest svojemu gnezdu, dokler se ne raztepe; volkulja v brlogu ima skrb le za svoje mladiče, dokler jo priznavajo za mater — človek pa? Ni čuda, da studijo vsi narodi zakonsko nezvestobo. Saj se še dobé divjaki, ki proslavljajo kot čednost oholost in nezmernost in tatvino in rop, — a prešustva nikoder! Stari Egipčani so take vrste ljudi obglavili, Judje so jih kamenjali; stari Nemci do mrtvega pretepli, Slovani tudi hudó kaznovali. Danes takih kazni ni več. Ena kazen je pa še in bo ostala: pozabi se taka nezvestoba v zakonu nikoli več ne. In do smrti trajajo očitki, prav kakor je menil stari Job (24, 19. 20.): »Do pekla naj gre njegov greh! Usmiljenje naj ga pozabi, črvi naj bodo njegova sladkost... in raztere

naj se kakor nerodoviten les.« Modri Sirah (23, 36) pa pravi o prešuštnici: »Ona bo zapustila proklet spomin, in njena sramota ne bo nikdar izbrisana.«

Pri tej priliki omenimo, da je tudi ljubosumnost velika nadloga v zakonu in huda ovira pri vzgoji otrok. Sicer je dobre hiše hči — pravi ljudska modrost — rodi jo namreč ljubezen in skrb za družinsko čast, a zna postati strašna Furija. Ena vrata izkuša zapreti nesreči v hišo, odpre pa sedem drugih ali pa še več. Kakor v mravljišču lazijo v ljubosumni duši čemerne, sumnive in maščevalne misli druga čez drugo, mrežijo in zgoščajo se v strupene naklepe, vtapljajo se v žolču in solzah, glodajo na duhu in telesu. Kakó naj vodi taka razdrapana duša nežno vzgojo otrok? Narobe — strašne hudobiče na otrocih je že dognala te vrste strast. Matere so bile, ki so iz ljubosumnosti lastne otroke poklale; ena je dala celo njih meso možu za kosilo, takó nam pové stara pripoved. »Ljubosumna žena je srčna bolečina in žalost«, trdi Sveti Duh (Sir. 26, 8). Pozor pred to kačo, ljubi zakonski!

Zdravo drevo mora imeti pa tudi debló celo, ne pa razklano. Če pa že pride kakšna nadloga nad drevo, da ga razkolje, na primer: vročina ali mraz, ali strela, se pa zdravo debló spet kmalu sprime in zarašče. Tako bodi tudi v zakonu. Se že lahko zgodi, da pride katerikrat kaj vmes med zakonskimi — so pač ljudje in ne angeli! — da gre kateri, najrajši své žena, »v pustiv« ali, kakor drugod pravijo, »v bande« za en čas, toda trajno to — če ni zelo važnih vzrokov — ne sme ostati. Krščanski zakon ni razdružljiv. Gospod Zveličar sam je to čisto jasno povedal: »Kar je Bog združil, naj človek ne loči!« (Mark. 10, 9.) In še prav podrobno je zatrdil: »Kdorkoli se loči od svoje žene in drugo vzame, prešuštvuje. In ako se žena loči od svojega moža in se z drugim omoži, prešuštvuje.« (Mark. 10, 11. 12.) Saj že pamet pove, da drugače biti ne sme in ne more. Že radi otroške vzgoje ne, ko bi tudi drugih obljub in zavez ne bilo. Ti

moj Bog, i kdo naj pa potem skrbi za revčke, če gresta vidva narazen? Oče: ali naj jim služi kruh, ali naj bo doma pri njih, da jih vzgaja? Obojega hkrati ne more. Mati: ali naj hodi v tovarno, pisarno ali na dnino, ali naj bo pri otrocih doma? Obojega hkrati ne more. In če ne more, kje naj trpe otroci škodo: na vzgoji ali na izreji ali na obojem? Škoda je torej tako očitna in neizogibna, da je najbolj preprost um ne more tajiti, četudi razdružitev zakona samo s tega vidika premotrimo. Kvečemu, če bi rekli: drugim jih bomo dali v uk in izrejo. Iz lastnih gnezd pa še vrane mladicev ne mečejo, če bi imele tudi vsega hudega poginiti poleg njih.

Še nekaj! Krasota in korist vsakega drevesa so njegove veje in mladike. Kdor bi pri drevesu te zatiral, bi jemal drevesu njegov poglavitni namen. Zakonu pa jemljejo njegov poglavitni namen starši, ki se branijo otrok. Hudo, hudo se pregreše s tem. Saj to ni manjša zlobnost, kakor če bi umorili svoje dete. Pomislita vendar, zakonski mož in žena, kakšna pregreha je to, usmrtiti človeka, in še nedolžnega človeka in še lastnega otroka! V stari zavezi je neki mož, Onan po imenu, tako storil, da se je grešno branil otrok. Gospod Bog ga je pa udaril z naglo smrtjo, »ker je storil ostudno reč«, pravi Sveti Duh (I. Moz. 38, 10). Tudi dandanes še Bog take brezvestnosti ne pušča brez kazni. Strašne bolezni končavajo življenje takim staršem, ki drugim niso privoščili življenja; vzame jim Bog še tiste otroke, ki jih imajo, umrjé v zapuščenosti in potem — potem pa pride večnost in v večnosti plačilo za tak morilen zakon. Krščanski oče, krščanska mati, pred to zmoto vaju varuj Bog in angeli varihí vajine hiše! »Častljiv bodi zakon«, naroča apostol Pavel (Hebr. 13, 4), »v vseh rečeh, in zakonska postelj neomadeževana. Zakaj nečistnike in prešuštnike bo Bog sodil.«

D o d a t e k.

Tako bi bili obrazložili z božjo pomočjo poglavitne splošne nauke o krščan-

ski vzgoji otrok.¹ Naj spomnimo h koncu le še nekaj verskih uredb (organizacij), ki vzgojo otrok v krščanski družini vplivno pospešujejo in ohranjajo.

Društvo katoliških detoljubov je izdajalo pri nas list »Krščanski detoljub« od leta 1888. sèm. To društvo je bilo obdarovano od papeža Leona XIII. z obilnimi duhovnimi dobrotami. Starši, ki so pristopili k temu društvu so imeli posebno pomoč za dobro vzgojo svojih otrok in sicer: po obilni molitvi, ki so se opravljale za vse zadeve krščanske vzgoje; po svetih mašah, ki so se darovale v ta namen, ter po raznih vzgojilnih spisih, ki jih je podajalo društvo svojim udom. Listič »Detoljub« je objavil res ogromno množino podrobno obdelane tvarine v pouk starešem za krščansko vzgojo otrok. Od leta 1911. je pa postal ta listič last Vincencijeve družbe, a je še vedno naše edino glasilo, ki se peča izključno s krščansko vzgojo in varstvom otrok. Izhaja šeskrat na leto in stane le 2 K 40 vin. Gorko naj bo priporočen vsem krščanskim staršem.

»Dejanje svetega detinstva« je pa kaj primerno društvo za otroke. Ima ta namen, da podpira katoliške misijonarje, ki rešujejo in krščansko vzgajajo paganske otroke. Kdor pristopi temu društvu, plača na mesec po 4 vinarje za rešitev teh paganskih revežev, ki so jih zavrgli brezsrčni starši. Moli pa tudi zase in zanje eno češčenomarijo na dan in pristavek: Devica Marija, usmili se nas in ubogih paganskih otrok! Otroci, ki pristopijo Dejanju svetega detinstva si prislužijo prav poseben blagoslov od Boga. Iz društvenih knjižic — vsako leto izide ena — tudi spoznajo, kakšni trpini so otroci drugod, kjer ni še razširjena Jezusova sveta vera, kako trde starše imajo, kakšno postrežbo in vzgojo:

¹ Upanje imam, da izda te članke na željo prevzvišenega g. knezoškofa ljubljanskega Družba sv. Mohorja v posebni knjigi za leto 1919. Da tvarino za knjigo še bolj uredim in da hkrati zberem snov za II. del (podrobna vzgoja), ti vzgojni članki za nekaj časa v »Bogoljubu« prestancejo.

pa potem otroci svojo sveto vero bolj spoštujejo in svoje starše bolj ljubijo in rajši ubogajo.

Bratovščini presv. Srca Jezusovega in Karmelske Matere božje sta tudi prav blagodejnega vpliva na vzgojo. Prva nalaga otrokom dolžnost, da gredo vsaj vsak mesec k svetemu obhajilu, druga pa izroči otroku škapulir in ga posveti posebnemu Marijinemu varstvu.

»Vrtec Marijin« je tudi prav ljubka in zelo koristna združitev dobrih otrok v to svrhu, da so Mariji posvečeni in da pridno pristopajo k mizi Gospodovi. Kjer je v šolah vpeljan Marijin vrtec, naj krščanski starši ne odležejo, da tudi njih otroci pristopijo.

»Mladijunaki« se pa nazivajo tisti otroci, ki so se zavezali, da se bodo zdržali vseh opojnih pijač. Vsi otroci naj bi bili vpisani med te junake!

Potem pa »Marijine družbe« za mladeniče in dekleta! Kako starosijajni in mogočni braniki so to zoper svet in pekel,

da se ohrani v mladih dušah živo in sveže, kar je ondi s trudom in potom zasejala in iznegovala dobra domača in šolska vzgoja! Bogu bodi potoženo tudi na teh listih, da je najti še vedno tudi med slovenskimi očeti in materami sramotnih izjem, ki so jim Marijine družbe trn v peti. Zato je pa v takih družinah tudi krščanska vzgoja — pastorka.

Izobraževalna društva so dandanes tudi silnega pomena za mladino, zlasti za moško. Po njih se ohranijo mladeniči lažje na pravi poti, si razširijo duševno obzorje, se bolj olikajo in vzljubijo koristno zabavo in zdravo družino.

»Orli« so telovadno društvo, ki ima namen, da potom okrepitve telesa ohrani in utrdi mladeniče v plemeniti značajnosti.

»Sveta vojska« se pa trudi za streznenje ljudstva. Kdor opaža, kaka silovita zapreka je pijanstvo tudi na vzgojnem polju, ji bo rad priznal med vzgojnimi pomočki prav odlično mesto.

(Dalje.)

Aleluja večne luči.

O zvonovi, o zvonovi,
kje je vaša aleluja?
Po dolinah, nad bregovi
vigred novo cvetje vzbuja

V novo cvetje in zelenje
vaša pesem je hitela,
praznovali smo vstajenje,
z vami duša vsa je pela.

Peli so jo logi naši,
cvetna brda in dobrave,
nesli so jo glasi vaši
k tihim zvezdam gor v višave.

V vaši pesmi blagozvočni
je Velikanoč molila,
aleluja velenočna
naša srca je krepila.

Kar molče nad nami line,
v molk pogreza se zelenje,
tihe naše so doline,
kot strmele bi v trpljenje.

Pesem zmaže in vstajenja
le oltarjem ni še tuja,
vedno vre pred Vir življenja
večne luči aleluja.

M. Elizabeta.

Post jeziku.

Sveti postni čas je čas pokore in zatajevanja. Pokore in zatajevanja nam je treba posebno v tem groznem vojskinem času. Saj brez zatajevanja ne moremo ostati stanovitni v dobrem, tudi ne rasti v krščanskih čednostih. Pa boste morda vprašali: Kako naj se pa zatajujemo? Ali naj se postimo ob kruhu in vodi in spimo na trdih tleh? Ne, dobro bi pač bilo, a tega ni ravno treba. Samo enemu udu našega telesa napovejmo post, in to je jezik. Resnica je, da je jezik silno gibčen, zato bo za marsikoga ta post težji kakor postiti se ob kruhu in vodi. Pa za ljubega trpečega Jezusa nam ne sme biti nič pretežavno! Zlasti pa, če nekoliko pomislimo, koliko hudega povzroči človeški jezik, ko-

liko nedolžnim se jemlje dobro ime in poštenje z obrekovanjem, koliko z opravljanjem, koliko prepira in kletve povzroči zlobni jezik, koliko umazanega in grdega govorjenja se sliši pri mladih ljudeh, ki so komaj zapustili šolske klopi! Če vse to premislimo, ali ne bomo sklenili vsaj mi, dajati v tem oziru drugim lep zgled? Saj nas uči tega tudi naša zaščitnica, preblazena Devica Marija! O njej se nič ne sliši, da bi bila kedaj veliko govorila, pač pa nam je lep zgled tihega življenja. Posnemajmo jo! Držimo Jezusu na ljubo ta post vedno, zlasti pa v tem svetovnem potopu! Potem bomo gotovo tudi z Marijo vred peli v nebesih hvaló božjo.

Sveti Jožef, zgled vzajemnosti z voljo božjo.¹

Narava kaže meseca sušca še zimsko lice, drevje je goło, večkrat tudi snežena odeja še krije plan in goro. A vendar se slutí neka skrivnostna moč, ki prihaja iz notranjščine zemlje in nas navdaja z veselo nado, da se skoraj pojavi ljuba pomlad.

Sveta Cerkev je posvetila ta čas kaj umestno češčenju in proslavi sv. Jožefa. Saj je življenje in ponižno delovanje tega velikega svetnika podobno tihemu, skrivnostnemu delovanju narave v sušcu.

Na videz ubog tesar, v resnici pa ženin Najčistejše, rednik in oskrbnik Zveličarja sveta; na zunaj preprostega poklica, na znotraj, po besedah sv. pisma, pa »pravičen mož«, poln vseh čednosti, kakor tolmači sv. Krizostom te besede.

In res, ako opazujemo njegovo življenje, najdemo v njem toliko čednosti, da skoraj ne vemo, kateri bi dali prednost.

Velika je bila vera sv. Jožefa. Ni zahteval od Boga znamenj, zadostovalo

mu je povelje angela. Da se mu je le prikazal v spanju, je že veroval in radevolje ubogal.

V ponižnosti ga ne prekaša noben svetnik. Ljubil je svoj priprosti stan in bi ga radi nepoznanega in skrivnega življenja ne bil zamenjal z nobenim drugim.

Sv. Jožef je bil dalje nad vse molčec; vsaj v sv. pismu ne najdemo zapisane ne ene od njega izgovorjene besede. Naj se zgodi karkoli, sv. Jožef stoji molče kot priča v ozadju.

Sv. Jožef je skusil premnogo bridkosti. Njegovo življenje je bila ena sama dolga veriga skušenj in trpljenja. Do smrti je živel v uboštvu, pomanjkanju in bridkosti; a nikoli ni tožil, vse je prenašal z največjo potrpežljivostjo.

Kakor krasna cvetka se je pa razvijalo iz pravkar navedenih kreposti zaupanje na božjo previdnost in vzajemnost z voljo božjo. To čednost je sv. Jožef posebno vzljubil.

¹ Ostalo od zadnje številke.

Ostanimo nekoliko pri njej in oglejmo si jo natančneje; mislim, da ne bo odveč ta današnje prežalostne čase.

Akoravno je Jožef obljubil vedno devišstvo, se je vendar na povelje božje zaročil z Marijo, ker je bil, zaupajoč na božjo previdnost, do dobrega prepričan, da se njegova obljuba ne bo kršila.

Znano nam je dalje, v kakih skrbih in žalosti je Jožef sklenil zapustiti Marijo; kako se je podal sredi zime, na povelje cesarja Avgusta, v katerem je spoznal voljo božjo, iz Nazareta v Betlehem. Vemo pa tudi, kako hitro je ubogal, ko se mu je prikazal v spanju angel rekoč: »Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt, ter bodi tam, dokler ti ne porečem.«

Vsak drug bi se pomišljal in vprašal: Kako to? Še pred kratkim mu je rekel isti angel, da bode to dete sin Najvišjega, in sedaj je v smrtni nevarnosti! ... »Beži!« Vsemogočni naj beži pred stvarmi? ... »Vstani!« Takoj, pri tej priči naj beži! Sredi iz spanja, brez najpotrebnejše priprave v noč! — In kam? »V Egipt!« Zakaj tam po nepoznanih potih med pogane, zakaj ne z Modrimi na Jutrovo, med dobre prijatelje?

Vsa ta vprašanja so sicer prihajala na misel Jožefu, a on jih je odločno zavrnil. Misel: »Bog tako hoče«, mu zadostuje; s svetim veseljem in poln zaupanja v Boga vzame dete in njegovo mater ter se poda v Egipt.

Nič ne tarna, ne mrmra, dasi si je svest, da mu pretijo nevarnosti in ga čaka pomanjkanje in mnogovrstno trpljenje na poti in v tujini. Vse pretrpi voljno in hvali Gospodove naredbe.

Kakor v navedenih slučajih je postal sv. Jožef v vseh odnošajih svojega življenja.

Sv. Frančišek Saleški razločuje tri stopinje vzajemnosti z voljo božjo. Vdanost, sveto ravnodušnost in ponižno pričakovanje.

Vdamo se z nekim naporom, z neko silo. Naše želje so drugačne, kakor božje namere, a vdamo se, ker tako hoče Bog.

Rajši smo zdravi kot bolni; ker je pa božja volja, da smo bolni, se pa vdamo.

Sveta ravnodušnost (brezbrižnost) je vzvišenejša. Ona si želi le to, kar ji Bog odloči; srce molči, ker je popolnoma ravnodušno (hladnokrvno). Čemur se uklone vdanost z naporom, se prilagodi ravnodušnost brez truda.

Ponižno pričakovanje pa stopi še višje, ker gleda na voljo božjo tudi v rečeh, ki so še neznane in stori, da odobrimo že naprej vse, karkoli bo hotel Bog.

To stopinjo vdanosti v voljo božjo je zavzemal sv. Jožef; podoben je bil štiriogelnemu kamenu, ki obleži, kamor ga nagneš ali zavalíš.

Prvi korak k tej čednosti je zadovoljnost s stanom, ki nam ga je določila božja previdnost.

Bog hoče, da se zveličamo ravno v tem poklicu, v katerem smo. Zato nam podeli posebne, našemu stanu prikladne milosti, ki jih pa gotovo odtegne, ako prestopimo proti njegovi volji v drug stan.

Dandanes je svet poln nemirnežev, ki so vedno nezadovoljni s tem, kar so, in hočejo postati to, kar niso. Zavidljivo gledajo na srečo in čast drugih in zaničujejo svoje pošteno, trudapolno opravilo.

Nikar jih ne posnemajmo! Tudi si ne želimo opravljati sijajnih, imenitnih del; potrudimo se marveč, da opravimo na kar moč popoln način svojga, četudi nad vse malenkostna vsakdanja dela.

Dalje se pa vdajmo brez mrmranja v neizogibne nadloge, ki nas zadenejo. Vze mimo radevolje nase vse križe in težave; prepotrebni so nam, da obdržimo v ravnovesju našo pokvarjeno naravo. Ohranimo ravnodušnost v zdravju in boleznih, v življenju in smrti, v zaničevanju in hvali, v revščini in bogastvu, ob zgubi dragih oseb, sploh v vseh položajih življenja.

Kogar bridkosti in nadloge preveč potarejo, ta ne pomisli, od koga in zakaj je ustvarjen. Bog nas ni zato ustvaril, da bi nas trpinčil, še manj pa, da bi nas uničil.

Mi ne razumemo previdnosti božje, ker si želimo preveč sreče na tem svetu;

Bog pa ima pred očmi bolj naše večno življenje in nebesa.

Zato naj nam bodi načelo, da se ne strašimo druge reči, kakor greha! Čim bolj je kaka reč na videz težavna, tem bolj se potrudimo, izvesti jo z veseljem ali vsaj s srčnostjo, in sicer iz ljubezni do Boga. Kajti če smo iz ljubezni vzajemni z voljo božjo, uživamo že na tem svetu raj.

Angeli in zveličani duhovi so v nebesih tako tesno zvezani z Bogom, da nimajo niti lastne volje; božja volja je njih volja.

Zdaj nam pa postane popolnoma jasno, zakaj je zamogel biti sveti Jožef tako zadovoljen z voljo Gospodovo. Bil je namreč kot rednik Jezusov njegov najzvestejši prijatelj, bil je prvi častilec Srca Jezusovega.

Z njim zedinjen je živel, delal, jedel, z njim se zgovarjal, z njim spal pod eno streho. Presrečen je bil, prevzet prego-reče ljubezni do Jezusa.

O Leonidu, očetu Origena¹ se pripo-

¹ Leonid, mučenik 2. stoletja. Origen, slaven krščanski pisatelj (rojen okoli 185. leta v Aleksandriji). Pod cesarjem Decijem vržen v ječo in hudo trpinčen; pozneje pa izpuščen, je umrl v Tiru l. 254., brzkone vsled trpinčenja.

veduje, da je čestokrat prišel k zibeli svojega otroka in mu poljubljal prsi, ker jih je imel za tabernakelj nedolžnost ljubečega Boga.

Koliko bolj je pač sv. Jožef poljubljal prsa spečega Jezusa! In kadar ga je pestoval, ga pritiskal na svoje srce in čutil udarce Jezusovega srca, kaka čutila so se vzbujala v sv. Jožefu!

Ni čuda, da je čisto pozabil nase, ves gorel za Boga in se mu popolnoma vdal.

Glej, ali se ne nudi tudi nam ista sreča?

Pohitimo pred tabernakelj, pristopimo vredno k sv. obhajilu!

Ondi objame Jezusova duša našo dušo, na ustnice prejmemo sveto Telo in srce ob srcu živimo z njim eno življenje.

Prevzeta tolike sreče, vzklikne duša, umaknjena vsemu svetu, s sv. Ignacijem: »Vzemi, o Gospod, vso mojo prostost, moj spomin, moj um in vso mojo voljo! Kar sem in imam, imam od Tebe. Vse vračam zopet tebi in dajem na razpolago tvoji sveti volji. Le svojo ljubezen in svojo milost mi daj, potem sem zadosti bogat in si ne želim ničesar drugega. Amen.

K. P.

Gospod, odpri!

Zarja večerna se z dnevom poslavlja, v cerkvi na tujem popotnik kleči, truden večerno molitev opravlja, pred tabernakeljem prosi: odpri!

Sam je v tujini brez sestre in brata, duri vsakdo mu brezčutno zaprè, z upanjem k Tebi je prišel, da vrata milosti Tvoja mu roka odprè.

Trdo mu zemlja pripravlja ležišče, pičlo in grenko ponuja mu jed; mirno ob Tebi je le prenočišče, sladki odmevi so Tvojih besed.

Nima prijatelja, nima zdravnika. da bi razkril mu bolesi srca; v Tebi najboljšega zre tolažnika, v Tebi neskončno Ljubezen pozna.

Mnogo je upal, a svet ga je varal, vzdihal in prosil zaman je trpin, mlad se je v zemeljskih mukah postaral, k Tebi ga sili mladosti spomin.

Težko je breme, ki truden ga nosi, dolge na tujem so temne noči, upno pred Tabo zdihuje in prosi: vrata v zavetje že skoraj odpri!

Limbarski.

Vzor mladeničev — † Ernest Mlakar.

(Konec.)

Nekaj nepozabnih spominov. Zapisal Ivan Štrukelj, okr. šolski nadzornik — vojak.

Ta mesec bosta minili že dve leti, ko sva se bila z Ernestom sešla prvič. Skupaj sva bivala le 15 tednov, vendar mi je spomin nanj tako živ, da ga imam vsak dan v mislih, prav kakor bi bil moj rodni sin. Ker sva vedno skupaj tičala, krstili so naju oba hudomušni vojaki za očeta in sina. Kadar so videli mene brez Mlakarja, izpraševali so me, kje da imam sina, in obratno njega, če je odkod prišel sam — kje je pustil očeta. Po najini zunanosti je tudi lahko bilo soditi kaj takega; kajti jaz sem bil star 36 let, videti pa bil že 40, a on pa šele 18. Združila naju je vojaška usoda v Admontu. Mlakar je bil v častniški šoli v Slovenski Bistrici, kjer pa so vladale takrat za Slovence skrajno neugodne razmere. Slovence so merili s posebnim merilom in zlasti jim zabičevali, naj govore nemški jezik. Pa Mlakar je bil značaj, ni se zatajil, in to je bilo vzrok, da je bil med drugimi tudi on odslovljen in poslan h kadru. Slučaj je menda hotel, da je bil dodeljen v prvo nadomestno stotnijo in tudi v prvi vod, kjer sem bil tudi jaz uvrščen. Živahen dečko mi je bil takoj všeč in približal sem se mu tem rajši, ker sem sodil na njegovo mišljenje po lepem Marijinem znaku, ki ga je nosil na čepici, kar se med enoletnimi prostovoljci najde bolj redko. Tudi stanovala sva v isti hiši, dasi vsak v svoji sobi, vendar sva skoraj vsak večer vasovala skupaj pozno v noč. Kmalu sem se uveril, da imam opraviti z izvanrednim mladeničem, z mladeničem po letih, a z možem po nazorih. Z njemu prirojeno bistrumnostjo je hitro

spoznal velike rak-rane, ki jih zadaja vojaško življenje našemu še nepokvarjenemu ljudstvu v verskem, moralnem in socialnem življenju. Kritikovala sva to in ono, zlasti pa je obsojal, da vse slabo pri vojakih izhaja — od zgoraj navzdol. Tudi vojaški upravi nisva prizanesla — radi alkohola, ki v naši armadi še preveč gospodari. Pa vojaško preklinjevanje ga je tudi silno bolelo, bolelo tembolj, ker je bogokletstvo po vojaških predpisih sicer prepovedano, pa žalibog le — na papirju. Razgovarjala pa se nisva le doma, ampak tudi na pohodih in vežbališčih; kajti kakor hitro je bilo »abgeblasen« ali na vežbališču »Rast«, sva že bila skupaj, in to je trajalo od februarja do 5. junija 1916. Ta dan sem jaz odšel v častniško šolo in se poslovil od Mlakarja — žalibog za vedno.

* * *

Pokojni Ernest je nameraval postati misijonar — pravzaprav je že bil. Čudno se mi je zdelo, kako to, da prihaja k nastopu kako minuto prepozno. In glej, prihajal je iz cerkve, kamor je vsako jutro zahajal k sveti maši. Bržkone je tudi vsak dan prejemal sveto obhajilo; kajti vsakokrat, kadar sem bil tudi sam v cerkvi, sem ga videl pristopiti k mizi Gospodovi. Obnašal se je v hiši Gospodovi tako zgledno in spodbudno, da sem nehote mislil na svetega Alojzija, čigar častilec je v resnici tudi bil. V njegovi sobi sem namreč med drugimi knjigami našel tudi krasno vezano knjigo o sv. Alojziju. In kako je bil vsako jutro dobre, židane volje! Zdelo se mi je,

da bi najrajši žvižgal. Za kak opomin četovodja, češ: frajtar, pa zamudi, je imel le nasmeh. Jeznega ga nisem videl nikoli, le užaljenega v dušo, kadar je slišal kako pregrešno kvantanje in kletvine. Ko je na pohodu ta ali oni izustil znano grdo italijansko kletvino, je navadno dostavil ime dotičnega zraven: ne Madona, ampak ta in ta (tisti, ki je zaklel) je porka. In to ni bilo ravno brezuspešno. — Kaj rad je med potjo tudi vodil petje. Da bi ne peli kakih preveč opolzkih, je navadno hitro začel kako znano pošteno narodno pesem. Bil je v tem oziru tako tankovestni, da je ime ljubica vedno nadomestil s sestrica. Kaj rad se je spuščal s tovariši možakarji v razne debate (živahne razgovore). Vselej sem pa imel pri tem o njem tak vtis, da hoče na en mah ubiti dve muhi: odvrniti moštvo od nespodobnega kvantanja in pridobiti koga za dobro stvar. Največkrat smo se vrgli na alkohol, ki je našemu vojaštvu menda najbolj priljubljena snov; skratka ideal! Nekoč se je taka debata silno razvnela med pohodom proti domu. Neki možakar, po poklicu gostilničar in mesar, dovtipen Ribničan, sicer pošten in ugleden mož, mu ni mogel priti do živega drugače, da mu je zabrusil v obraz: »Od vola ne morem pričakovati drugega, kakor kos mesa«. Pa Ernesta taka zafrkacija ni ugnala, že je menda mislil zabrusiti: »Od Ribničana pa ne drugega, kakor kos suhe robe« — pa zadoni povelje »Habt acht!« in žal nam je bilo vsem za konec debate. »Bratci«, zlasti starejši, so se večkrat v takih »bitkah« sklicevali, da so možje (zlasti starejši šarži), da so že kaj skusili in se ne pustijo poučevati od takega mladeniča. »Sem mlad po letih, a po duhu mož,« jim je nekoč smehljaje zabrusil, in prav nobeden mu ni ničesar zameril; vsem je bil ljub tovariš.

Dne 15. marca 1916 so sestavljali 19. maršbataljon, v katerega sva bila uvrščena tudi midva. Mlakar si je pri vodu prizadeval, da bi gotovo vsi šli k spovedi in sv. obhajilu. Že prej je bil poizvedel, v kateri spovednici se spoveduje lahko slovensko

in je to pripovedoval fantom in jih navduševal. Kuharjem je zabičeval, da morajo prihraniti kavo za vse, ki gredo v cerkev k prejemanju sv. zakramentov. Prav žalosten pa je bil in mi je milo tožil, da je nekatere videl, da so šli po kavo — in niso imeli toliko duševne moči, da bi se premagali vsaj za nekaj minut. Marsikateremu je preskrbel tudi molitvenik; pisaril je v Ljubljano ponje. Dne 4. aprila proti večeru nama kadet B. zaupno pove in koj nato tudi stotnik K.: Jutri gremo! To ga je nekam osupnilo — morda je bila slutnja, a kmalu je prišel zopet k sebi, kakor pravimo. Petega aprila v jutro smo se odpeljali in še isti dan tudi izstopili v Bischofshofnu na Salcburškem. Utaborili smo se v bližini Bischofshofna pod Križno goro. Krasen kraj! Naši stotniki je bil odkazan neki skedenj, v katerem sva spala tudi midva z Mlakarjem. Po večerni molitvi — opravljeni seveda na tihem — sva kramljala, dokler ni eden ali drugi zaspal. Kakih deset minut od nas pa je bilo na hribu krasno poslopje — misijonska hiša in gimnazija za gojence, bodoče misijonarje. To je bilo kakor nalašč za Ernesta. Hitro se je seznanil z odotnimi gg. misijonarji ter natanko poizvedel, kje in kdaj so svete maše. Tu smo bili ob nedeljah dopoldne toliko prosti, ako je hotel kdo k sveti maši, da je lahko šel. In naš Ernest ni šel samo po enkrat, ampak mnogokrat po dvakrat; prvič zgodaj v jutro sam, drugič ob devetih ali desetih z drugimi, ki jih je skupaj zbral. Če je mogel in smel, tudi ni zamudil popoldanske službe božje. V cerkev se mu ni nikdar tožilo. O Veliki noči smo imeli spoved v Bischofshofnu. Pred spovedovanjem je imel vojni kurat kratek nagovor na nas in je pozval, naj bi eden molil med spovedovanjem sv. rožni venec. Še preden smo se drugi pomislili, je Mlakar že začel — kakor bi se menda bal, da bi ga ne prehitel kdo drug. Izpod Križne gore smo delali vaje na vse strani. Kadar pa smo se ustavili v kakem kraju, tedaj je bila prva njegova pot v cerkev. Nekoč smo prišli v lep trg Werfen.

Postavili smo na sredi trga puške v piramide. Fantje po gostilnah in midva v cerkev. Poklekneva pred oltar Matere božje, on vzame sv. rožni venec in mi natihoma pošepeče na uho: »Ne glej name, jaz bom odmolil danes dva rožna venca«.

Mesec april je kmalu minil in priplula je na lahkih krilih pomlad, vzbudila prirodo, nastopil je majnik. Ne najdem pri-

pozabiti, koliko si je prizadeval, da bi spravil mladega fanta na pravo pot. Posluževal se je raznih pripomočkov, šel mu na roko v vseh zadevah, dajal mu, ker sam ni kadil, cigarete itd. O nekem drugem, ki je bil žrtev alkoholizma, je imel napisan osnutek povesti. Vse pa je imel pregledane: ta je dober, ta bi se dal spraviti še na pravo pot, ta je izgubljen...

Oltarček v zavodu mis. družbe v Ljubljani, kjer se je † Mlakar vzgajal.

mernih besedi, pero mi je preokorno, da bi mogel podati sliko zadovoljnega, notranjega življenja Ernestovega, kadar se je vračal iz lepe kapelice na prijaznem gričku, kjer je opravljal šmarnice. In po njegovem zgledu smo zahajali tja tudi drugi. Neizbrisni spomini! Pa Ernest je misionaril tudi na tihem, zaupno. Ne morem

Preden končam, naj še omenim, da mi je o domačih ljudeh, o ranjkem očetu in o še živeči materi, kakor tudi o bratu in sestri prav rad govoril. Preden je odšel v strelski jarek, mi je pisal, da je bil še toliko srečen, da je videl predrago mu mater in nekatere druge svoje najbližnje.

Za domovino je bil kaj navdušen in

sredstvo za povzdigo našega ljudstva je videl v abstinenca. Večkrat me je naganjal, naj kaj spišem za »Zlato dobo«, a star vojak postane nekam — top. On pa je svojim sošolcem v tem oziru večkrat pisal, kakor mi je pravil.

Značilna za našega Ernesta je bila tudi njegova vesela narava. Ni se držal mrko, ni obračal pogleda v tla — vedno vedro lice, jasno kot zvezda. Rad se je šel tudi kake nedolžne igre, kakor zbijati žogo in druge take. Vsled te vesele narave je tudi lahko izhajal s častniki — sploh z vsemi, ki so prišli v dotiko z njim.

5. junija 1916 sva se ločila. Spremil me je na kolodvor v Bischofshofnu. Oči so bile sicer brez solz, a tembolj trpko nama je bilo v notranjosti — v srcu. Zadnje našine besede so bile: molí zame!

Lansko leto oktobra mi je kazal sanitetni vojak na griček, kjer leži pokopan plemeniti mladenič, zvest sin Marije in domovine. Zaplakala mi je duša za njim — kristalnočistim, vzornim mladeničem, ožarjenim z ljubeznijo Kristusovo, in potolažila me je, po dolgi boli le zavest, da je odšel k večni Lepoti — k Bogu. Ernest, moj vzor! Bodi ti zemljica lahka! Na svidenje!

Sklep.

Gotovo si, dragi čitatelj, že večkrat z občudovanjem ogledoval lepo podobo. Ta umerjenost udov, ta izraz obraza, vse kakor bi živelo. Ali si pa pri tem kaj mislil, kako je podoba nastala? Pred nedavnim časom je morda bilo, ko so v podobarjevo delavnico pripeljali velik kos kamena; surov kamen je bil brez lepote ali druge zunanje odličnosti. A prišel je mojstru v roke. Mojster je vzel model, ga postavil predse, vzel v roke dleto in kladivo. Dan na dan so padali udarci na dleto, sedaj močnejši, sedaj milejši. Zvesto je gledal mojster na model, in glej, po dolgem trudu in času je nastala iz surovega kosa kamena lepa podoba, slična modelu, ki si ga je bil postavil mojster predse. To podobo gledaš sedaj z občudovanjem.

Tak mojster, ki je znal iz surovega

kosa napraviti lepo podobo, je bil tudi naš Ernest. Po svoji naravi je bil človek, kakor vsak drug, v začetku se ni mnogo razlikoval od svojih vrstnikov. Njegova živahnost je navdajala v začetku starše celo z neko bojznijo, kaj bo iz tega živega dečka. Njegova nadarjenost in razboritost, vsa njegova zunanost bi mu bila lahko v pogubo.

Toda Ernest je bil mojster. Predse je postavil model: Nebeška Mati z milim Detetom je bila njegov vzor. Po tem vzoru je hotel upodobiti svoje srce. In vzel je v roke dleto molitve in samozataje: z železno voljo in vstrajnostjo je odbijal vse, kar bi kazilo podobo božjo v njegovem srcu.

Še na rob strelskega jarka si je bil postavil svoj model: podobico nebeške Kraljice. Še je hotel lepšati podobo božjo z vdanim prenašanjem težkih ur v strelskem jarku; a podoba božja je bila dovršena: odhitela je v večnost, da sprejme pečat nespremenljivosti.

Tudi v tvojem srcu, dragi čitatelj, mora nastati podoba božja, podoba Kristusova, postati moraš vzoren kristjan. Brez težave ne bo šlo, kakor si je moral tudi Ernest z lastnim trudom in prizadevanjem pridobiti te čednosti, kakršne si gledal v njegovem življenju. Res je bil izredno pobožen, toda, ako bi bil sledil svoji naravi, bi bil vse prej kakor to; res je bil zelo nadarjen, a svoje dolžnosti je vendar tako vestno izpolnjeval, da bi bil tudi pri manjših zmožnostih dobro napredoval; vedno je bil vesel in dobre volje, in vendar je imel tako hude duševne boje, da bi bil s svojo odločno voljo ne bil postal gospodar svojih občutkov. Ernest je bil človek, obdan s slabostmi, nagnjen k slabemu, kakor vsakdo drug. Le resna volja in goreča molitev je napravila iz njega to, kar je bil: vzor mladenič, vzoren kristjan.

Temu vzornemu mladeniču naj služi ta spis kot neznamen spomenik. V svojem srcu pa mu postavimo dostojnejši spomenik. In kakšnega?

A mi? Pomnik postavimo mu tak, da slednji skuša biti mu enak!

Mesečne pobožne vaje za Marijine družbe.

Pobožna vaja za januar.

Utrjuj se v ljubezni do Marije!
(Prvi namen Marijine družbe.)

Utrditi se hočem v ljubezni do Marije.
Doseči hočem to na ta način:

1. Napraviti si hočem doma Marijin oltarček. Uporabiti hočem v to sprejemnico, ki naj bode najlepši kinč naše sobe. Pred tem oltarčkom bodem opravljaj svoje molitve.
2. Prva misel in prvi pozdrav zjutraj naj velja Jezusu, druga misel in drugi pozdrav pa Mariji. (Družbena molitev!)
3. Preden odidem od doma ali pa se zopet vrnem domov, se postavim pred Marijino podobo in Marijo naprosim blagoslova: »Tukaj sem! Mati, blagoslovi me!«
4. Med delom hočem proste trenutke uporabiti v to, da poleg Jezusa počastim tudi Marijo s kakim vzdihljajem; n. pr.: »Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje!« — »O preljuba Gospa presveteга Srca, prosi za nas Bogal!«
5. Skrbel bodem, da bode naša družina vsak dan skupno zmolila sveti rožni venec.
6. Zvečer bodem vprašal Marijo: »Mati, kako ti dopadem?« (Izpraševanje vesti in kes.) To in to ni bilo prav... Zal mi je... Jutri ne več tega... Jutri bodem boljši...
7. Zadnja misel in zadnji pozdrav naj veljata zopet Jezusu in Mariji.

Gospod, pridi k nam tvoje kraljestvo!

Za februar.

Postani v resnici dober kristjan!

(Drugi namen Marijine družbe.)

Ni zadosti Marijo ljubiti in častiti. Marijin otrok mora tudi zgledno živeti in si prizadevati za popolno krščansko življenje po zgledu svoje nebeške Matere. Zato pa hočem:

1. Natančno izpolnjevati vse božje in cerkvene zapovedi.
2. Vsak večer si bodem izpraševal vest, poiskal svojo glavno napako in si bodem prizadeval jo odstraniti.
3. Zjutraj pojdem, če le mogoče, k sveti maši in sv. obhajilu, da si pri studencu vseh milosti izprosim moči, vztrajnosti in sploh vse milosti, katere potrebujem.
4. Če mi ni mogoče v cerkev, bodem pa doma ali med delom odtegnil svoje srce in misli svetu ter vsaj nekoliko trenutkov posvetil Bogu in svoji duši.
5. Noben dan naj ne preide, ne da bi si kaj ne prizadeval sebe izpopolnjevati.
6. Smrtnega greha nobenega več, majhnim grehom pa neizprosen boj!
7. Bližnje priložnosti v greh se bodem ogibal in naj me stane kar hoče.
8. Vsa zatajevanja, premagovanja in dobra dela, ki jih bodem storil, darujem vernim dušam v vicah.

Jezus in Marija, naše upanje in naša zmaga, pomagajta nam!

Za marec

Hodi v šolo k sv. Jožefu!
Prosil ga bodem:

1. Za srečno zadnjo uro.
2. Za prisrčno ponižnost.
3. Za dar pokorščine, da bi iz srca odpravil vsako trmoglavost nepokorščino.
4. Za gorečo ljubezen do Jezusa v presveti hostiji.
5. Naj mi izprosi pri ljubitelju čistih duš, Jezusu Kristusu, milost, da mu bodem čist na duši in telesu služil vse žive dni.

Največji zaklad moj je — sveto devištvo. Obvarovati hočem sveto devištvo za vsako ceno. Raje umreti, kakor izgubiti sveto devištvo.

Sveto devištvo pa je v zelo rahli, razdrobljivi posodi, Zato hočem biti zelo paz-

ljiv in si hočem na vso moč prizadevati, da ga ne izgubim.

Zato pa bom krotil svoje misli, oči, ušesa, jezik, roke in noge, da ne bodem storil prav ničesar, kar bi le na rahlo ranilo sveto sramežljivost; zakaj v tej reči ni nobenih malenkosti.

Brez molitve in ponižnosti pa ne morem ostati čist, zato bom ponižen v vsem in bom neprenehoma molil in se izročal v varstvo Marijino, sv. Jožefa in sv. Alojzija, ki so največji varuhi nedolžnosti.

Za april.

Razširjaj božje kraljestvo na zemlji!

(Tretji namen Marijine družbe.)

Družbenik je dolžan tudi druge vnesti in osrčevati za krščansko življenje. To pa hočem na ta način:

1. Dajal bom lep zgled, zlasti s ponižno nošo in obnašanjem, potem v sramežljivosti in molčečnosti.

2. Ustavljati hočem grešno govorjenje, obrekovanje, opravljanje, kletev. Če pa tega ne morem, se odstranim ali pa s svojim molkom pokažem, da nimam dopadajenja nad takšnim govorjenjem.

3. Napeljevati hočem druge, zlasti otroke in domače k pogostnemu prejemanju svetih zakramentov.

4. Previdno, modro, krotko in ljubeznivo hočem posvariti ali poučiti bližnjega, če kaj na njem zapazim, kar ni prav.

5. Moliti hočem za spreobrnjenje grešnikov, zlasti sv. rožni venec ali pa kako devetdnevenco.

6. Delati hočem, kolikor mi bo prilika in mogoče, za sveto treznost in zdržnost.

7. Darovati hočem včasih tudi kaj za misijone.

8. Priporočati in razširjati hočem Marijino družbo, katera napeljuje svoje članice k brezmadežnemu življenju po vzoru Marije, svoje gospe, zaveznice in matere.

Po svetu.

Sv. oče Benedikt XV. poljskemu vladarskemu svetu. Ob nastopu vlade so poslali člani poljskega regentskega sveta (Aleksander Kakowski, nadškof varšavski, Jožef Ostrowski, knez Lubomirski) vdanostno spomenico sv. očetu. V vnesenih besedah podarjajo zvestobo sv. stolici, vdanost sv. Cerkvi ter obljublajo, da hočejo pripomoči k trajnemu svetovnemu miru. — Sv. oče je odgovoril v iskreno pisanem pismu, v katerem se zahvaljuje za vdanostno izjavo in za odločno voljo, da hočejo zastopniki poljskega naroda ostati v najtesnejši zvezi s sv. stolico. Obnem želi sv. oče, naj bi zavlada med poljskim narodom nekdanje blagostanje, za kar hoče tudi sam prositi Boga.

Dekle ubilo duhovnika. V kraju Karken v Porenju je bil 23. februarja zavrato umorjen župnik Božidar Fischer, nečak kardinala Fischerja. Morilka je neka 19letna mladenka. Pisala je zadnji čas več brezimnih pisem ter napravila po župniji veliko nemira. Župnik jo je imel na sumu ter ukazal, naj pove to svojemu očetu, če ne, jo bo moral sam naznaniti. Dekle pride neki večer v župnišče ter napade in ubije najprej hišno gospodinjo, 64letno ženo. Župnik čuje ropot, pride pogledat, a tudi njega se loti podivjano dekle s sekuro in ga do smrti ubije. — Strašna posledica brezvestnosti in maščevalnosti!

Božji rop. Strašno bogoskrunstvo so izvršili neznani lopovi v mestu Wels na Zgor-njem Avstrijskem. Vlomili so v ondotno žup-nijsko cerkev, odprli tabernakelj ter odnesli

dragoceno monštranco v vrednosti 40.000 K, traven pa tudi obhajilni kelih s svetimi hostijami vred. Tudi zakristijo so oropali. — Brezbožnost rodi sadove, podivjanost in predrznost gre v cvet! — Kako potrebno je, da povsod zadostujemo prevzajalenemu Srcu Jezusovemu!

Skvarjenost mladine. Na Dunaju je bilo prejšnji mesec pred porotniki oproščenih več mladih obtožencev. To ravnanje je zbudilo nevoljo in nezadovoljnost vseh, ki imajo še zmisel za javno moralo in poštenost. Novejša statistika dunajskega državnega pravdnštva izkazuje namreč velik naraščaj mladostnih zločinov; leta 1916. jih je bilo 18.000, lani pa 33.000. Nepričakovane oprostitve pred porotniki naravnost podpirajo in negujejo zločinstvo. — Tudi pred ljubljanskimi porotniki je bil pred mesecem obsojen mladoletni morilec, ki ni tajil, da je svoje hudodelstvo izvršil naravnost namenoma in s premislekom, samo na tri leta ječe. — S takim milostnim ravnanjem se zlo ne bo zmanjšalo.

Olajšava za nastopne bogoslovce. Posl. dr. Stojan je vložil v dunajski poslanski zbornici zakonski načrt, naj bi se oni dijaki, ki so dovršili srednje šole, pa se nameravajo posvetiti duhovskemu stanu, smatrali kot nastopni bogoslovci. V črnovojniški službi nahajajoči se dijaki (B in C-izvid) naj bi se v svrhu bogoslovnih nauk oprostili, drugi pa naj bi se premestili v taka mesta, kjer bi lahko hodili poslušat bogoslovna predavanja kot eksternisti (zunanji slušatelji).

Po domovini.

V **katoliško Cerkev** je prestopila 18letna gojenka gospodinjske šole v Št. Ruprtu pri Velikovcu na Koroškem, gdčna. Elizabeta Münch. Mladenka je rojena v Kajiri v Egiptu; njen oče je železniški inženir protestantske vere, mati pa katoličanka — zilska Slovenka! — Ganljiva slavnost v kapelici »Narodne šole« je napravila na navzoče globok vtisk.

Lavantinska škofija. Nastavljen je kot kaplan č. g. Fr. Pavlič pri Sv. Ruprtu v Slov. goricah.

1858 — Lurd — 1918.

Za to šestdesetletnico storimo Slovenci vsaj to, da vsak, ki je bil uslišan po lurški Mariji ali vodi, naznani svoje uslihanje z okoliščinami brez sramu svojemu dušnemu pastirju. Ta bo potem dogodek primerno zabeležil v farne bukve ali priobčil v nabožnem listu.

Sam Gospod Jezus je hotel, da je postalo sicer skrivno ozdravljenje krvotočne žene

očitno in Cerkev obrača na Marijo besede Svetega Duha: »Kateri mene pojasnujejo, bodo imeli večno življenje«. Tudi med nami deluje lurška Gospa, naj se ji zato javno hvale da!

V.

Marijine družbe.

Marija na Zl'i ob Beljaku. Tudi naša Marijina družba — za fare: Marija na Zili, Loče, Steben ob Beljaku in Brnco — se pridno giblje. V zadnjem času je pristopilo 12 novih družnic, zelo mladih, pa res navdušenih. Par jih je ob času vojske odpadlo. A je pač tako, kakor je rekel č. g. voditelj v Skočidolu ob Beljaku o svoji družbi: »Kako nam vojaki zmotijo, a namestu ene dobimo tri boljše.« Shodi se vrše deloma na Zili, deloma v Ločah. Dasi imajo mnoge družnice iz sosednjih far skoro po dve uri hodá, rade prihajajo, če le količkaj mogoče. Sprejemanje sv. zakramentov je dobro. Zgled v tem pa so nam goriški begunci, posebno šolarji, ki pristopajo k mizi Gospodovi vsak dan. »Dobrodelnosti« je poslala družba za l. 1917. čez 100 K, ker misli, da stori s tem res dobro in koristno delo. — Pod Marijino zastavo krepko naprej!

Cirkovce (Štajarsko). Veliko lepega cvetja je že vsklilo v lepem »Bogoljubu«. Nad vse koristne so nam te cvetke, čeprav se nekaterim včasih zdi njih vonj zoprn. Prav prilegali so se nam recepti glede gizdavosti v obleki, pravega pojma o Marijinih družbah itd. Kar se tiče zahajanja v gostilne, bi želela, da nam prineseš praktičen recept. Jaz sem mnenja, da je ložje nič iti v gostilno, ko pa za gostilniško mizo ohraniti lepo obnašanje »hčere Marijine«, — podobno kakor je pisala tvoja sestra »Zlata doba« v prvi letošnji številki v članku »Pretiravate«. Kakšnih misli pa si o tem ti, dragi »Bogoljub«? (Ravno takih! Ur.) — Naša dekliška Marijina družba izvrstno napreduje pod spretnim vodstvom č. g. Jožefa Ozimič. Nauk imamo vsako prvo nedeľjo v mescu, katerega se večinoma redno udeležujemo z redno kontrolo z listki. Veliko so že g. voditelj dosegli glede pravilnega poklekovanja pred Najsvetejšim, glasne molitve v cerkvi, tudi pri pogostnem prejetanju sv. zakramentov so članice prav pridne. — Tudi abtinentk imamo precej in zanimanje za »Zlato dobo« raste.

Iz Dobrepolj. Še pred vojsko je bila slika naše mladeniške Marijine družbe v »Bogoljubu«. Gotovo si želite vedeti sedaj, kako je s fanti, ki smo jih tam videli. Naša družba je bila največja na Kranjskem. O zlati časi, kako

prijetno je bilo in živahno! Ali ob izbruhu vojne nas je ostalo komaj kakih 50 doma in tudi te so slednjič tako prebrali, da so nas le še par pustili. Pridružilo se je seveda novincev nad 100, tako da imamo vseeno še redno mesečne shode in tudi vojaki-družbeniki nas redno obišejo, ko pridejo na dopust. Kako lepo je videti, ko stopi z nami k obhajilni mizi vojak, na prsih Marijino svetinjo in poleg te polno hrabrostnih odlikovanj, na ovratniku pa ga dičijo zvezde, celo praporščaki so med njimi! — Omenim pa tudi senčno stran: Kako je žalostno videti mladeniča, poprej z nami navdušenega družbenika, a sedaj pride na dopust, pa se ne zmeni za nas; navadil se je nekoga tujega življenja. Kako nas to boli! Bog daj, da bi bilo malo takih! — Plakamo pa za

Poslušajte evangeliј...

našimi, skoraj bi rekel najboljšimi družbeniki: že nad 30 jih je, ki je kruti sovražnik strl njih nadepolno življenje. Bog jim bodi plačnik! Š Petrovče. Nov duh vlada v naši družbi. Vojska je tudi njej prizadela globoke rane, ker je vojaštvo tekom vseh let svetovne vojske v žalski župniji nastanjeno. Razbrzdano življenje vojaštva, slabi zgledi, bližnja priložnost so v Marijini družbi zelo zrahlali versko in čednostno življenje. Treba je bilo korenite reorganizacije v družbi, da se novim nevarnostim v okoliščinah postavijo nova sredstva. Ustanovili so se štiri odseki: evharistični, Martin (za snažnost cerkve), misijonski in karitativni (dobrodelni). Veliko upanja smo stavili v te odseke in nismo se varali. Izborni so se obnesli. Evharistični odsek ima 63 članic, 29 od teh jih pristopi vsak teden k mizi Gospodovi, 34 pa vsakih štirinajst dni. S pomočjo

članic tega odseka se je nanovo poživila bratovščina vednega češčenja. Bratovščina je že veliko pripomogla k boljšemu obiskovanju popoldanske službe božje, katero je poprej veliko ljudi zanemarjalo. — Martin odsek skrbi za čistost in snažnost obeh cerkev, župne v Žalcu in romarske v Petrovčah. — Misijonski in dobrodelni odsek tudi lepo delujeta. Vzbuja vsak v svojem delokrogu zanimanje za misijonsko delovanje in krščansko dobrodelnost. — Da bi se zanimanje za apostolsko delovanje odsekov in družbe sploh poglobilo in razširilo, se je na praznik Brezmadežnega Spočetja vršilo slovesno zborovanje v petrovški cerkveni hiši. V cerkvi je bilo 15 novih družbenk slovesno sprejetih, nato pa se je vršilo zborovanje odsekov. Na dnevnem redu so bila štiri predavanja. V prvem: »O evharističnem delovanju Marijine družbe« je družbenka Seme razpravljala o dolžnosti družbenk, evharističnega Jezusa častiti in češčenje najsv. zakramenta povsod razširjati z besedo, z gledom in dejanjem. V drugem je Šah govorila »O skrbi družbenk za čedno stanovanje evharističnega Jezusa«. Bodrila je v navdušenih besedah svoje tovarišice, da naj pristopijo v Martin odsek, da bodo s pridnimi rokami in, če treba, tudi z denarjem skrbele za dostojnost stanovanja Jezusovega na zemlji. V tretjem je Pesko M. dokazala, da je ljubezen do Marije nerazdružno zvezana z željo in resničnim prizadevanjem, da se katoliška Cerkev širi po celem svetu. Da se v dejanju pokaže smisel za misijone, se je odposlalo 20 K iz društvene blagajne za misijone. V zadnjem predavanju je Drev M. razpravljala »O pomenu treznosti sploh in posebno za Marijino družbenko«. Razložila je s številkami, kako hude rane prizadeva alkohol celemu človeštvu. »Boj alkoholu!« mora biti geslo vsakega Slovenca, posebno pa Marijine družbenke! Marija je zvezda-vodnica treznosti. Zato je dolžnost vsake slovenske mladenke, da se izogiblje gostiln, ki so posebno v vojskinem času grobokopi devištva in čednostnega življenja slovenskih deklet. — Vršila so se tudi prednašanja lepih evharističnih in Marijinih pesmic.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Pri nas bo preteklo kmalu že deset let, odkar imamo ustanovljene štiri Marijine družbe. Deklet nas je v družbi okoli 150, odseke imamo štiri: evharistični, treznostni, misijonski in pevski. Vsi odseki še nekaj delujejo, največ evharistični. Ta odsek skrbi za okras in snago v cerkvi, za pogosto prejetanje sv. obhajila, za lepo skupno glasno molitev, prve petke obhajamo najbolj slovesno, vsak prvi pe-

tek imamo molitveno uro pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom pred sveto mašo, ki se je udeležujejo častilci božjega Srca Jezusovega. Najbolje oskrbijo dekleta to uro z glasno molitvijo in z lepim petjem v spravo in zadoščenje božjemu Srcu.

Sv. Marjeta pri Moškanjih. Veliko lepega in veselega smo doživele v teh devetih mescih, odkar je ustanovljena naša deklinška Marijina družba. Nauke imamo redno vsak mesec. Prejemanje sv. zakramentov, zlasti prve petke, se je zelo pospešilo. Rado se zgodi, da si morata č. gospoda drug drugemu pomagati obhajati, sicer bi obhajilo dalj časa trajalo kakor služba božja. Najlepši dan je bil dan prvega sprejema v Marijino družbo dne 3. junija 1917. Sprejetih je bilo 345 deklet. Drugi sprejem 20tih deklet na praznik Brezmadežne ni bil nič manj slavnosten. Pa kakor povsod, tako so se tudi pri nas dobile nekatere, ki bi rade dvema gospodom služile. Vseh družbenic je okoli 350. — »Bogoljubov« prihaja v našo faro nekaj nad 160. »Cvetja z vrtov sv. Frančiška« in »Glasnika najsv. Src« je tudi precejšnje število. Pa tudi »Zlato dobo« nekateri poznamo.

Sv. Florijan pri Rogatcu. Preselili so se v večnost naš č. g. župnik Anton Bukovšek. Bolehali so že dolgo časa, njihovo zdravje je bilo rahlo. Umrli so 20. avgusta leta 1917. Na zadnji poti so jih spremljali sosedni duhovniki. V natlačeno polni cerkvi so govorili v slovo rogački č. g. dekan Franc Salamon. Zahvaljujemo se vsem č. gg. duhovnikom, kateri so našega dobrega učenika in spovednika spremljali k zadnjemu počitku. Telo našega blagega nepozabnega g. župnika počiva pri Sv. Florjanu pod Bočem. Smrt nam je vzela voditelja Marijine družbe; koliko solz je pretočila florijanska župnija! Živeli so jako sveto, veliko molili in veliko trpeli, bili so pri nas le eno leto in devet mesecev, in v tem kratkem času so mnogo storili za povzdigo duhovnega življenja. Odlikovali so se kot goreč in vesten spovednik. Iskreno prosimo vse fante in dekleta Marijine družbe, da se jih v molitvi spominjate. Imamo veliko zaupanje, da se enkrat vidimo nad zvezdami. Tam, kjer ni več solz, ne trpljenja, kjer je Jezus, naš pastir, nam bo dal večni pokoj, večni mir.

Iz št. Ruperta. 28. septembra min. l. je umrla pridna, zgladna članica Marijine družbe Lojzka Cerkovnik v 18. letu življenja. Njena vrt ni bil nikdar brez rož, njene roke nikdar brez dela, njeno delo nikdar brez molitve. Njeno veselje je bil Jezus, katerega je prav pogosto prejemale. Najljubši njen tovariš je bil »Bogoljub«. Odlikovala se je tudi pri igranju svojih prikupljivim obnašanjem in na koru

z lepo donečim petjem. Tudi iz njene domače hiše je večkrat zadonela Marijina pesem, da je človek nehote obstal in poslušal. Kar je v pravilih Marijine družbe, je vse dopolnila, nobena stvar ji ni bila pretežka. Svojim predstojnikom je bila v vseh rečeh polna. Skrbno se je ogibala vsake ničemurnosti, rajši je vse posvetila v korist drugim. Tako je že svoje mlado življenje darovala Bogu in Bog je bil vesel tega daru, zato jo je poklical nedolžno k sebi.

Trata. Odkar obstoji naša deklinška Marijina družba, je doživela že mnogo veselih dni, pa tudi kaj žalostnega je bilo vmes. Shod imamo redno vsak mesec. »Bogoljuba« imamo v večji množini skupno naročenega, nekatere ga tudi posamezno dobivajo na dom. Ves čas vojske pridno molimo za zmago pravice in za naše vojake. Na Svečnico smo imele mesečni shod; ta dan smo tudi izpihnili par plev iz družbe. Dekleta, bodite pametne, vevnico imamo še vedno pripravljeno!

Iz št. Vida pri Vipavi. 24. januarja je umrl prijatelj in dobrotnik naše deklinške Marijine družbe Anton Bratovž, cerkveni organist. Nad 13 let je vestno služboval v naši župniji; bil je s celim srcem vnet za čast službe božje in tudi naši Marijini družbi ob vsaki priliki naklonjen. Mati božja naj mu ves njegov trud obilno poplača v nebesih!

Fram. Od 13. do 21. januarja so bile pri nas duhovne vaje za vse farane, posebno pa za Marijino družbo. Na dan sv. Neže je deklinška družba imela skupno sv. obhajilo in govor. Udeležba je bila obilna. Za prelepe govore in za vsoto to izvanredno pobožnost se javno zahvaljujemo veleč. gg. misijonarjema iz Celja. In najlepša naša zahvala bo ta: Da tudi v vojnem času se lilija nedolžnosti ne potepta!

Sv. Jernej pri Ločah. Dvakrat je že smrt posegla v vrste naše deklinške Marijine družbe. Meseca novembra nam je ugrabila pridno družbenico Ivano Pust. Na god druge družbene patrone, sv. Neže smo pa spremljali k zadnjemu počitku Jožefo Pirš. Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb. Je pa tudi zaslužila tako časten pogreb. Doživela je lepo vrsto let, zato je veliko dobrega storila. Delila je telesne dobrote; če je le mogla, je bližnjemu napravila veselje. Zнала je pa tudi mogoče svetovati ter bila ponižna; zato je bila njena hiša nekak društveni dom. Tam smo se čutili domače. Da je prejemale vsakdanje sv. obhajilo, je umevno. Sama pobožna je tudi druge vnemala za Boga. Koliko je venec spletla ter šopkov zvila za čast božjo in Marijino, ve le tisti, ki ji je, kakor upamo, že obilni plačnik.

Radeče. Pri nas smo vpeljali navado, da pri vsakem shodu Marijine družbe katera izmed deklet sama kaj zloži in govori, in to prav dobro vpliva na družbo. Imajo dekleta veliko več veselja do shodov Marijine družbe. (Ta navada bodi priporočena tudi vsem drugim družbam! — Ur.)

Šmihel pri Novem mestu. Dekliška Marijina družba šteje nad 300 članic, ki so splošno marljive čistilke svoje nebeške kraljice. Vsako nedeljo opravljajo družbenice molitveno uro pred popoldansko službo božjo. Tudi odseki pridno delujejo. — K prazniku svoje druge zavetnice sv. Neže so imele tridnevne duhovne vaje. Vodil jih je preč. g. misijonar Franc Birk. Družbenice so se udeleževale duhovnih vaj z veliko vnemo in srčnim veseljem; tudi one iz daljnih vasi so hodile redno k govorom kljub vsem oviram. Presrečne so bile zlasti ob sklepu duhovnih vaj pri skupnem sv. obhajilu. Dal Bog, da bi svoje sklepe tudi držale!

Št. Lipš pri Dobrlivasi (Koroško). Na novega leta 1918 je preteklo deset let, kar je bila ustanovljena v št. Lipšu dekliska Marijina družba. Sedanjim skrajno resnim časom primerno se je slovesno obhajal ta jubilej, ko je goreči gospod misijonar Franc Kitak prihitel iz Celja navduševat Marijine družice in jih bodril in lepih v srca segajočih govorih, razlagajoč jim, kakšen pomen imajo organizacije in zlasti Marijine kongregacije v današnjem trden času. Obilo blagoslova je privabil goreči govornik nad vsa župnijo, ker so zraven Marijinih hčera drugi verniki prejeli v obilnem številu sv. zakramente.

Iz Ospa v Istri. Naša dekliska Marijina družba je priredila na pustno nedeljo v Gabroviči zabavo, katera se je v vsakem oziru posrečila. Jako je ugajalo petje in času primerne deklamacije. V prvi smo se zahvaljevali Mariji, da je obvarovala svojo družbo vsakega večjega madeža v vseh sedmih letih obstanka, ter obljubovali zvestobo še naprej, v drugi smo jo prosili, da bi smeli kmalu romati na Sveto Goro. Tudi igre so izpadle na splošno zadovoljnost. — Ker je bilo v nedeljo mnogo gostov iz Predloke, Doline, Dekani, Plavji, a za domače premalo prostora, se je zabava na splošno zahtevanje v torek ponovila. — Na svidenje pri blagoslovu nove zastave maja mesca!

Pilštajn. Marijina družba se pod vodstvom skrbnega g. voditelja lepo razvija. Veliko deklet pristopi vsak dan k mizi Gospodovi. — 27. in 28. februarja smo imeli češčenje presv. Rešnjega Telesa. Bile so tri pridige, katere so imeli č. pater iz Krškega. Družbenice so pre-

klečale cele ure v belih oblekah pred Najsvetejšim.

Zužemberk. Mladeniška Marijina družba. Kakor vsaka, tudi naša družba težko pričakuje tistega srečnega dne, ko se povrnejo družbeniki-vojaki domov. Zvesti so ostali, se zdi, prav vsi. Tako kaže njihovo vedenje, ko prihajajo domov na dopuste. Hvala za to Mariji! — V januarju je umrl doma v najlepših letih družbenik Anton Koren, po domače Adamček. Bil je v fari in še daleč okoli po domovini znan. Udeleževal se je rad fantovskih shodov in prireditev in imel veliko stika z duhovniki, ki so tu službovali, ker je bil za vsako opravilo zelo pripraven. Posebno je pa rad pomagal v cerkvi pri cerkveniškimi opravilih. Bolehal je dalj časa. Poslabšalo se mu je posebno pri vojaki, kamor so ga parkrat poklicali. K pogrebu ga je spremilo pol fare. Naj se spočije v Bogu!

Kapela pri Radencih. Dne 11. svečana smo spremili k večnemu počitku pridno in vzorno, šele komaj 20 let staro Marijino družbenko Ano Kovačič. V svoji eno leto trajajoči boleznii je bila zelo potrpežljiva, Bogu vdana in večkrat s sv. zakramenti pokrepčana. Njena duša je dopadla Bogu, zato je hitel, da jo vzame iz sredine hudobij. Njeni duši želimo mir, njenim staršem pa naše sožalje. — Naša Marijina družba je precej poživljena. Do sedaj je pod Marijino zastavo 163 članic. Na praznik Marijinega oznanjenja bo sprejem novih članic. — »Bogoljubov« prihaja k nam 34. želeži bi pa bilo, da bi jih več.

Visoko nad Kranjem. V minulem letu 1917. je bilo v naši podružni cerkvi darovanih 152 sv. maš; in sicer: iz Šenčurja 102, iz Olševka 28, iz Preddvora 9, iz Predoselj 8, od vojaškega č. g. 4, iz Dupelj 1.

Darovi.

Za »Misijsko zvezo«: Marija Potočnik, Dobračevo, 4 K; Šömen Janoš, vojak, 30 K; Josip in Franciška Verhunc, Praše-Kranj, 100 K; Marijina družba, Globasnica, 42 K; Marjeta Tušar, Jačersče, 10 K; člani III. reda v Selcih, 70 K; Marijina družba, Sv. Križ pri Litiji, 200 K; Franc Ambrožič, Ljubljana, 2 K; Ana Klemenčič, Pečine, 200 K; Pavla Križnik, Vojnik, 10 K; Ana Rataj, Svetina, 200 K; družina Košir, Žirovski vrh, 10 K; družina Kavčič, Žirovski vrh, 10 K; Ivana Zavodnik, Dovže, 20 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 20 K; Neimenovan, Selce, 8 K; Neimenovan, Sv. Lenart v Slov. gor., 22 K; Neimenovan, Ljubljana, 100 K; Neimenovana, Savlje, 20 K; zbirka nabrana v uršulinski cer-

kvi dne 6. jan. 43 K 57 vin.; Goriup Felicita, Prosek, 10 K; Rupel Iv., Prosek, 10 K; Zmol Kandida, Prosek, 3 K; **Marijina družba v škofji Loki, 200 K**; »Rožica« v žalini, 200 K; Janez Jaraša, post. mojster, Dovje, 6 K; po g. **Vojtehu Hybašku, Anton Zorman, Praprotna polica, 300 K**; Hiersche Franc, župnik, Radeče, 190 K; Micka Križman, žalina, 5 K; Neimenovana 50 K; Neimenovan iz Stareloke 5 K; župnija Črnič nad Idrijo 25 K; Barbara Skok, Zg. Log pri Litiji za se in svojo družino 120 K; Katarina Cej, Zg. Log, 10 K; Franc šušmelj, Zg. Log, 10 K; Ana Sedej, Zg. Log, 10 K; Jerica Stirn, Kranj, 10 K; Marija Zavrtnik, Luče, 10 K; Neimenovana iz Solčave 50 K; Franc Cagon, Radonski vrh, 3 K.

Za »Misijonsko zvezo«: Šömen Janoš, vojak, Brezovica, 30 kron; Marija Petrič 4 K; Pavalec Peter, Gačnik, 20 K; Jeraša Janez, post. mojster, Dovje, 9 K; **dr. Ivan Janežič, profesor, petinpolodstotno posojilo za 200 K**; dijaška zbirka v zavodu sv. Stanislava 83 K 40 vin.; Barbara Kramer, Dole, 10 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 5 K; po č. g. Antonu Zorko, Celje-Sv. Jožef, 24 K; g. Fran Javšovec, Celje, 20 K; Ivana Heric, Sv. Jurij ob Pesnici, 5 K; cerkveni nabiralnik, Sv. Jurij ob Pesnici, 38 K 09 vin.; Marija Vahčič, Videm ob Savi, 20 K; Ivana Frlat, Povir, 5 K; Ivan Bezek, Povir, 2 K; Marija Kocjan, Merče, 2 K; **Marija Kumer, Celje, 200 K**; šašel **Ivan, župnik, Adlešiči, 200 K**; Neimenovana iz št. Janške fare na Koroškem 200 K; Marija Hribar, Vir pri Dobu, 10 K; Ivan Klemenčič, Pečine, 100 K; Hren Ignacij, Prigorica, 28 K; Kukačka Jožef, župnik, Suha, 20 K; Neimenovani Marijini hčerki, Vipava, 4 K; Neimenovana tretjerednica iz Vipave, 2 K; Petrič M., Vipava, 2 K; Neimenovana, Ljubljana, 6 kron; Krkoč Kristina, Selo, 5 K; Okoren Marjeta, št. Jurij pri Kranju, 20 K; Neimenovana iz Vrhnike, 125 K; Vencel Vertovec, Ljubljana, 4 K; Šömen Janoš, vojak, Črešnovci, 30 K; Frančiška Rataj, 100 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 5 K; Budja Alojzija, Mekotnjak, 2 K; Marija Tušar, Jageršče, 10 K; Marjeta Tušar, Jageršče, 10 K; Apolonija Vilhar, Žeje, 10 K; Ivan in Ana Gorjup, Arniče, 10 K.

Za **balkanske misijone**: Dr. Matija Lavrenčič, okr. sodnik, Podgrad, 14 K; Misijonski odsek Mar. družbe v Čemšeniku 54 K; Marijin vrtec, Čemšenik-Izlake, 81 kron; Dr. Matija Lavrenčič, okr. sodnik, Podgrad, Istra, 7 K.

Za **najpotrebnejše misijone**: Anton Karba, Kamenšček, 138 K 80 vin.; Neimenovana **Verd pri Vrhniki, 500 K**; Neimenovana, Žirovski vrh, 18 K; Neimenovana 30 K; Neime-

novana z Dunaja 10 K; M. P. iz župnije Trebnje 15 K; Neimenovana iz župnije Trebnje 4 K; župnija Horjulj 31 K 24 vin.; Hermina Schiller, Skočidol, 20 K; zbirka iz Crkelj 29 K; Franc Velkavrh, Ježica, 100 K; Neimenovana iz Videm-Dobrepolja 10 K; Peter Florjančič, kurat, Novaki, 10 K; Neimenovana iz Videm-Dobrepolja 10 K.

Za **najpotrebnejše misijone**: Neimenovan Sv. Jakob ob Savi, 20 K; Neimenovana 10 K; Marija Dajčman, Dramlje, 100 K; Neimenovana iz Vrhnike, 125 K; Mar. Rauch, Semič, 20 K; Neimenovana, Semič, 2 K; M. Zupan, Prebač, 10 K; župnija Konjšica pri Zagorju ob Savi 20 K.

Za **misijone**: Slov. deklaška Marijina družba na Dunaju 11 K; Marija Lindič, Trščina, Dolenjsko, 20 K; Anton Jakš, Podzemelj, 10 K; Janez Miklavčič, župnik, Zavrac, 10 K; Julijana Jurčič, Slov. Bistrica, 12 K 50 vin.; **V. Poljanec, št. Kancijan v Podjuni, 500 K**; Ivana Šmon, Dunaj, 4 K; z Dunaja: Pavla Rus, 6 K; dve Neimenovani po 1 K; Neimenovana 2 K; Mar. Žbogar 1 K; Jožefa Benegalija 5 K; Marija Ivančič 1 K; Marija Kovačič 2 K; misijonski odsek dekl. Marijine družbe v Selah pri Borovljah zbral 87 K; Marjeta Dovjak, Sela, 10 K; Helena Užnik 3 K; Mar. Kelih, Sela, 1 K 60 vin.; Jakob Pegrin 5 K; Helena Verh, Sela, 2 K; Uršula Dovjak 1 K.

Za **misijone**: Ivanka Mevlja, Laafeld, 20 kron; Helena Padarič, Laafeld, 3 K; Alojzija Nedog, Laafeld, 5 K; Elizabeta Pavel, Laafeld, 20 K.

Za **bosenske misijone**: Franc Ovnič, Vrhi pri Slov. Gradcu, 1000 K; Mar. družba, Brežice ob Savi 44 K 20 vin.

Za **bolgarske misijone**: Franc Ovnič, Vrhi pri Slov. Gradcu, 1000 kron.

Za **afriške misijone**: Jurgec Ivanka, Cirkuljane, 2 K; Rok Arhar, št. Vid nad Ljubljano, 10 K; Ant. Pipan, št. Vid nad Ljubljano, 10 K; zbirka v zavodu sv. Stanislava, 43 kron 10 vin.; verniki duhovnije Sv. Tomaž, Gor., 55 K; Marija Tratnik, Ormož, 2 K; Neimenovana iz šoštanja 40 K; Marija Mesojevec, Zdenskavas, 10 K.

Za **vdove in sirote**: Neimenovan iz zavoda sv. Stanislava, 15 K; Jurij Skrblin, vojna pošta 460, 12 K.

Za **odkup poganskih otrok**: Marija Josef Lempl, Konovo, 60 K; Franc Kosec, št. Vid nad Ljubljano, 60 K; Anton Češenja, dijak, št. Vid nad Ljubljano (za odkup suznja), 66 K; Gödl Amalija, Sv. Jurij ob Pesnici, 30 K (za deklico na ime Amalija); Kolar K. v Čadramu 120 K (za dva zamorska otroka na

ime Anton in Uršula); Doroteja Urbančič, Bukovica (za dečka z imenom Jožef), 30 K; župnija Šentjan pri Sp. Dravogradu (za dečka z imenom Janez Krstnik), 60 K; Franc Konečnik, Šentjanž (za dečka z imenom Valentin), 60 K; Antonija Pajar, Šentjan (za deklčico z imenom Antonija), 25 K; Rozalija Fugina (za dečka z imenom Janez), 60 K; Kati Cej, begunka, Litija (za dečka z imenom Andrej), 30 kron; begunska družina Skok, Litija (za dečka z imenom Jožef), 30 K, (za deklčico z imenom Marija), 30 K; Terezija Podboj, Adamovo (za dva dečka z imeni: Štefan, mučenec, Janez Evangelist), 50 K; dve neimenovani (za dve deklčici z imeni: Marija in Franciška), 40 kron.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Janez Miklavčič, župnik, Zavrca, 10 K; Simon Zupan, župnik, Ježica, 20 K; dr. Matija Lavrenčič, okr. sodnik, Podgrad, 7 K; Marjeta Kranjc, Koroška Bela, 2 K; zbirka v župniji Hrestje pri Kranju, 15 K; župnija Črni vrh nad Idrijo 50 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Dr. Matija Lavrenčič, okr. sodnik, Podgrad, Istra, 7 K.

Za armado sv. Križa: Dr. Matija Lavrenčič, okr. sodnik, Podgrad, 7 K.

Za »Dobrodelnos«: Pavovec Marija, Depalavas, 5 K; zbirka Alojziju Huter, 61 K; Huter Alojziju, 100 K; Mihelčič Terezija, Orlaka, 5 K; Teran Marija, Podbrezje, 20 K; Sinigoj Anton (vojna pošta 487), 20 K; Jeraša Janez, post. mojster, Dovje, 7 K.

Za slovenske invalide: Umrla Viktorija Poljšak, Batuje, 1000 K; Sajko Amalija, Gradec, 16 K; Dr. Ivo Ščabelj, Dunaj, 500 K; Erzín, voj. kurat, Celovec 10 K; Drešar Ivan, vojkur., 20 K; št. Petersko prosvetno društvo v Ljubljani, čisti dobiček družabnega večera v »Unionu« dne 3. febr., 100 K; Neimenovan, 400 K; Klemenčič Alojziju, Kočevje, 10 K; Neimenovan, Ljubljana, 40 K; Josip Potokar, župnik, Tržič (mesto venca na krsto ž Ivana Traven) 20 K.

Za oslepele slov. vojake: Župni urad Sv. Jurij ob Pesnici, 10 K; omizje g. poslanca Turka pri Štruklju po g. škaberne, 30 K; družna Ločniškar, Ljubljana, 35 K; Brozovič Vjekoslav, kal., Črniča, 20 K; Neimenovana, št. Peter na Krasu, 20 K; Bralno društvo, Gornji grad za oslepele vojake iz štajerske, 30 K 10 vin., Ivanka Jeglič, Ljubljana, 20 K; Neimenovan, Dunaj, 10 K; zbirka »Slov. Narod« dne 6. marca 1918, 40 K; Tretjeredniki iz Vrhnike, 50 K; Čitalnica, Šmarje pri Jelšah, kot čisti dobiček »Čitalniške veselice«, 100 K; lg. Paternoster, št. Jakob ob Savi, nabral

47 K; Ferd. Omejc, rač. svetnik v p., Ljubljana, 10 K; Rupert Smolik, učitelj, Stari trg pri Rakeku (zbirka šolske mladine), 28 K 70 vin.; Anton Krainer, Radovljica, 41 K 40 vin.

Za »Krekov dom«: Zveza Marijin dom, Trst, 200 K; dr. A. Guštin, Trst, 10 K; Občinska hranilnica, Krško, 200 K; Marijina družba, Trojana, 20 K; župni urad, Sv. Jurij ob Pesnici, 10 K; Kocmur Aloziju, Ljubljana, 100 K; Neimenovan po g. Kocmurju 50 K; fantje in dekleta od društvene prireditve v Blagovici, 145 K; zgubljeni stava v Ljubljani, 10 K; Neimenovana, Trbovlje, 10 K; Ločniškar Ivan, Ljubljana, 20 K; kurat Erzín, Celovec, 5 K; dr. Ivan Janežič, Ljubljana, 10 K; Čemažar Jan., župnik, Teharje, 50 K; Brglez Marija, Teharje, 20 K; župni urad, Zalilog, 330 K; Ivanka Mevlja, Laafeld pri Radgoni, 10 K; Elizabeta Pavel, Laafeld, 10 K.

Za Klaverjevo družbo: Olga Kupšek, žalec, 26 K.

Za kruh sv. Antona: Neimenovana, Semič, 2 K 40 vin.; Rauch Marija, Semič, 20 K; Marija Jožef Lempl, Kanova, 10 K; Josipina Štambul, Sežana, 5 K; Mihael Barbič, Povir, 5 K; Šerbinek Ivanka, Vrtič, Svečina, 50 K; Doroteja Urbančič, Bukovica, 3 K; Ivana Dolinar, Cerklje, 20 K; Jernej Vurkelc, št. Vid na Planini, 20 K; Antonija škof, Planina, 20 K; Katica Slabe, Dol. Logatec, 8 K; Apolonija Vilhar, Žeje, 10 K; Ivana Drole, Obloke, 5 K; Anton Šteblaj, Jablanca, 10 K; Elizabeta Pavel, Laafeld, 10 K; Apolonija Lapornik, Pilštanj, 10 K.

Za »Patronat«: Vindišar Ivan, kaplan, Semič, 120 K; Dor. Urbančič, Bukovica, 10 K.

Za »Vincencijev dom«: Mesto venca na grob svoji sestri Mariji Knez je darovala g. Antonija Goričan iz Ljubljane 30 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 10 K; Kos Marija, Cerknica, 10 K; Kranjc Helena, Meran, 14 K; Neimenovana, št. Jernej, 15 K; Jarh Konrad, Laporje, 5 K; Glavič Ivanka, Trst, 22 K; Čepin Franc, Podpristova, 8 K; Črna Marija, Fužine, 5 K; zbirka Kračan Franciška, Kamenivrh, 18 K 20 vin.; Bratanič Ana, Bukošek, 10 K; Lavra Neža, Gajovci, 10 K; Starman Franciška, Staravas, 10 K; dr. Jos. Marinko, Preska, 10 K; Rutar Ana, Podbrdo, 17 K; Dekliška zveza, Ljutomer, 20 K; Marija Omahen, Pomjan, 50 K; Hribar A., župnik, Zalilog, 10 K; dr. Janez Gnidovec, rektor, št. Vid nad Ljubljano, 10 K; Vrtnig Jera, Sv. Radegunda, 20 K; Jegert Franciška, Šmartin, 20 K; Čas Helena, Šmartin, 10 K; Jurij Vrčkovnik, Podgorje, 10 K; zbirka Grile Ana, Miklavčevo, 50 K; Kavčič Marija, Rovte, 10 K; Volavc Matija, obč. tajnik, Franko-

lovo, 12 K; Šušo Mar., Dolenjavas- 5 K; Marija Orel, Šepulje, 6 K; občinski urad, Predoslje, 6 K; Lančič Janez, Gor. Radgona, 50 K; Sedlar Marija, Jarčji vrh, 5 K; zbirka Pisk Terezija, Ponikva, 23.80 K; Marušič Antonija, Obora, Češko, 10 K; Kač Marta, Roje, 10 K; Demšar Tončka, Martinvrh, 10 K; Legat Ana, Miklavški hrib, 20 K; Brodnik J., Dunaj, 10 K; Čadež Viktor, kaplan, Tržič, 40 K; Jakopič Marijana, Dobrava, 10 K; Repar Marija, St. Janž, 10 K; Hrapot Ana, Sv. Peter v Sav. dolini, 20 K; Koželj Marija, Zagorje ob Savi, 20 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 30 K; Miklavčič Janez, župnik, Zavrtač, 15 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 12 K; Prijatelj sirot, po g. Goričan, 100 K; zbirka gđe. Zimermen, Zagorje ob Savi, 71 K; Amruš Ana, Sv. Jakob v Rožu, 5 K; Rajer Anton, Grmada, 30 K; Loj Barbara, Šmartno, 5 K; Kolar Franc, Dunaj, 8 K; Neimenovan, 50 K; Papijal Lucija, St. Lovrenc na Dravskem polju, 50 K; Neimenovan, Sv. Jožef nad Celjem, 52 K; Razdrh Jožefa, št. Vid pri Zatičini, 10 K; zbirka P. J. Pristov, S. J., Horjulj, 55.40 K; zbirka g. Goričan, Ljubljana, 107.40 K; Marušič Lucija, Obora, Češko, 5 K; Volk Josip, Velika Bukovica, 100 K; zbirka g. dr. Nastrana, Gradec, 24 K; dr. Ivan Janežič, prof., Ljubljana, 10 K; Neimenovana z Dunaja, 10 K; Helena Feinig, Sveče, Koroško, 5 K; Terezija Ferlin, Stoprce, 10 K; Marija Mavrič, Podbreže, Istra, 10 K; Jerica Goričan, Dobrina, Stajersko, 72 K; Marija Pahor, begunka, Nasavrky, Češko, 10 K.

Za Vincencijev dom: Vodstvo dekliške šole, D. N. D. Trnovo, 317 K; Šimenc Marija, Sv. Križ, 10 K; Doktorič David, kurat, Gaberje, 50 K; dar Marijine družbenice v Trstu, Marije Mahnič povodom njene poroke, 50 K; Neimenovana, Negovo, 100 K; Verhovec Gregor, žel. podur., Videm ob Savi, 7 K; Perkan Josip, Trnovo, 10 K; Javšovec, misijonar, Sv. Jožef nad Celjem, 16 K; Bitežnik Ana, Bruck ob Litvi, 10 K; Neimenovana, Bruck ob Litvi, 10 K; Plavec Terezija, Loprdiče, 10 K; Tavčar Marija, Sv. Lenart, 7 K; Občinski urad, Frankoovo, 12 K; Pintarič Josip, Sv. Tomaž pri Ormožu, 10 K; Jeznik školastika, Šmartno, 10 K; Konjar Ivana, Dole, 103 K.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Več deklet, da bi bile sprejete v Marijino družbo in za milost stanovitnosti. — Neka Marijina družabnica svojo bolno sestro, dva brata - vojaka za srečno vrnitev, za vredno prejemanje sv. zakramentov in za srečno zadnjo uro. — Neki oče in sin za srečno vrnitev iz vojske, za zdravje domačih in za Marijino

obrambo proti vsem dušnim in telesnim neprijateljem. — Neka oseba za blagoslov in ljubezen v zakonu. — Neka oseba za rešitev iz velike stiske in za dobro družbo. — Marijina družabnica za pomoč božjo v hudi stiski in za stanovitnost. — Neka na kriva pota zašla oseba. — Neka družina za pomoč božjo v veliki stiski. — L. C. svojega očeta in brata za spreobrnjenje in stanovitnost dveh sester. — Marijina družabnica, da bi zamogla pobožno in čisto živeti, do konca stanovitna ostati in za srečno zadnjo uro, ter svojega brata, da bi se poboljšal v verskih zadevah. — Marijina družabnica za dušni in hišni mir, za potrpežljivost, ohranitev sv. čistosti, svojega dušnega vodnika, ter brata, da bi se spreobrnil. — Neka oseba za vstrajnost na poti popolnosti ter dosego pravega kesanja nad storjenimi grehi. — Neka oseba v hudih dušnih in telesnih stiskah. — Neka oseba za dober namea in vredno prejemanje sv. zakramentov. — Vse te ne uslišane prošnje.

PROŠNJA.

Kakor znano, je strahoviti potres dne 29. januarja 1917 frančiškanski samostan v Brežicah tako uničil, da se mora popolnoma podreti in nanovo sezidati; cerkev, ki je posvečena sv. Antonu Padovanskemu, je pa zelo močno poškodovana. Polovico samostana se je že podrlo, da se novemu prostor napravi. Ker je delo radi pomanjkanja stanovanja neobhodno potrebno, a samostan nikakršnega premoženja nima, zato samostansko predstojništvo trka na usmiljena srca in prosi pomoči, da more priti do prepotrebne nove stavbe.

Da bi se darovi lažje nabirali, je samostan dal napraviti podobice sv. Antona, ter prosi, naj bi se dotični, ki bi hoteli te podobice novi stavbi v prid razprodajati, pismeno oglasili pri podpisanemu in sporočili, koliko podobice bi prevzeli.

Da ne bo kdo mislil: saj se je za Brežice že pobiralo in se je gotovo veliko nabralo, naj bo povedano, da samostan od tistega zbranega denarja po določilu mestne komisije nití vinarja ne dobi.

Sv. Anton naj ves trud povrne!

Brežice, 28. februarja 1918.

P. Ananija Vračko, gvardian.

Glasilo Misijonske zveze.

Misijonski poklic.

V zadnji številki je bilo naznanjeno, da se bo že to leto v jeseni z vzgajanjem za misijonarje napravil skromen začetek. Zakaj bi ne začeli? Denarja je že toliko skupaj, da je mogoče začeti. Preden bodo iz gojencev dozoreli misijonarji, bo itak preteklo precej let. Ta dva vzroka sta zadosti močna, da ne kaže s tem več odlašati.

Zato bo treba zdaj začeti misliti na misijonske poklice. Kdo naj se priglasí za to, kdo čuti v sebi vzvišeni poklic, zapustiti dom in žrtvovati svoje življenje v tujni za zveličanje drugih.

Razločevati je pri tem treba dijak e, ki se imajo popolnoma izšolati in postati misijonarji-mašniki; dalje za druge dobre mladenič e, ki niso več za šolanje, a bi tudi radi šli v misijone mašnikom v pomoč; tretjič pa dekleta, ki bi rade postale redovnice-misijonarke.

Dalje pa je treba razločevati tudi še to, kdo bo vstopil v naš domači slov. misijonski zavod, kdo pa v kakega tuje-ga. še zdaj se namreč nekateri oglašajo, seveda najbolj dekleta, da bi se rade pričele pripravljati za misijone; a naš zavod deklet še ne more sprejeti, ker ga še ni. Če torej hočejo, da se jim želja izpolni ali da se medtem tudi preveč ne postarajo, se morajo zaenkrat obrniti kam drugam. A kam, to je vprašanje.

Takim, ki torej žele priti v misijone, bo odslej dajala pojasnila naša »Misijonska zveza«.

Med našim vernim ljudstvom je mnogo oseb, ki čutijo v sebi poklic za misijonal pot, ki ga pripelje k cilju. Res da mora slediti, ker nima človeka, ki bi mu pokazal pot, ki ga priplje k cilju. Res da mora vsakdo najprej s svojo vestjo priti na čisto, kam ga kliče Bog, in pri tem premišljevanju je spovednikov svet odločilnega pomena. Ako je spoznal, da je poklican na misijonsko delo, nastopi tedaj vprašanje, kam naj se obrne, kakšne pogoje mora izpolniti, kakšna prihodnost ga čaka? Marsikomu ni sploh nič znano o raznih misijonskih družbah in napravah, zato ne ve, kam bi se obrnil; ali pa ve nekaj bolj natančnega o eni družbi iz poročila kakega znanca, pa ravno ta družba ne ustreza določa njegovim nameram. Ko bi mu pa kdo dal dobra pojasnila o raznih misijonskih napravah, bi gotovo našel med njimi eno, ki bi bila po njegovem srcu. To ravno hoče poskrbeti odbor Misijonske zveze, ki bo prevzela to nalogo, pomagati takim osebam z dobrimi pojasnili in tudi na drug način, da dosežejo srečno, kar žele.

Morda ne bo mogoče na vsako vprašanje odgovora dati takoj, ker bo treba prej še pozvedovati, kje bi se dobil kak primeren prostor in kakšne so tam zahteve. Treba bo torej morebiti na odgovor malo počakati. A take reči — iti v misijon — se sploh ne delajo kar čez noč. Treba je zrelega premisleka.

O misijonskem poklicu bomo še pisali. Za danes samo to naznanilo, da je

Misijonska zveza pripravljena dajati pojasnila — in pa opozorilo, da naj bi tisti dijaki, ki bi jih veselilo vzvišeno življenje misijonarja, oziroma njih starši, že

zdaj mislili na to, če bi se ne kazalo odločiti za to: Jaz bom pa — ali: Naš bo pa misijonar!

Misijonskega koledarja

imamo še cele kupe. Prepozno je izšel, pa si mislite: čemu nam bo koledar, saj je že četrť leta minulo. Pa Vaše sklepanje ni pravo. Ta »Koledar« bo imel še čez deset let svojo veljavo. »Koledar« želi v Slovincih vzbuditi večje zanimanje za misijone. Pokaže malo, kaj smo doslej storili za misijone in kako ogromno veliko imamo še storiti. Pri nas Slovincih je misijonska misel še v povojih.

Marijine družbe in vsi, ki imate kaj gorečnosti za misijone, pomagajte širiti misijonsko misel in zato pomagajte razpečati »Misijonski koledar«! Čas za razpečavanje je še celo leto; a vendar čim prej, tem bolje! S tem, če ta koledar širite, ste — četudi ne greste v misijone — že mali misijonarji.

Bodite misijonarji domal! Širite misijonsko misel! Širite koledar!

Zakaj katoliška Cerkev misijonari.

Bližajo se veliki misijonski časi. Vojška bo minula in prišel bo zaželjeni mir. Kakor vse kaže, pridejo vsi narodi do večje svobode, morda tudi do popolne samostojnosti. Ti narodi bodo napravili med seboj zvezo in zavladale bodo zelo živahne mednarodne razmere. Prišla bo večja prostost, s prostostjo pa tudi veliko tekmovanje narodov. Misijonsko delo se bo skoro gotovo po vojski ločilo po narodih. Ti bodo med seboj tekmovali, vsak bo skušal nabrati več darov, vzgojiti več misijonarjev. Zaostati ne smemo tudi katoliški Jugoslovani! Zato se je med vojsko ustanovila naša Misijonska zveza. Njen namen je vsestransko pospeševati misijonsko delo.

Nastane pa vprašanje, zakaj katoliška Cerkev misijonari?

Katoliška Cerkev mora misijonariti, ker Bog hoče, da bi ga vsi ljudje spoznali, mu služili in se tako zveličali. Z neskončno ljubeznijo Bog ljubi vse ljudi. Ker je ljubil človeka, je sam postal človek, da ga je poučil o njegovem namenu, zanj trpel in na sv. križu odrešil. Misijonska misel je tako velika, tako obsežna, kakor je velika in obsežna božja ljubezen.

Sv. Pavel piše: »Med Judom in Grkom ni razločka, ker eden je Gospod vseh, bogat za vse, ki vanj kličejo. Zakaj kdorkoli kliče v imenu Gospodovem, bo zveličan. Kako bodo tedaj vanj klicali, v katerega niso verovali? Ali kako bodo vanj verovali, o katerem niso slišali? Kako pa bodo slišali brez oznanjevalca (misijonarja).« (Rim .10, 12—14.) Pogani ne morejo v pravega Boga verovati, ne da bi se jim sv. vera oznanjevala po misijonarjih. Potemtakem sv. Cerkev mora misijonariti.

Bog je sklenil imeti na zemlji svoje kraljestvo. Vladar v njem je Jezus Kristus. Kot takega napove že nadangel Gabrijel: »Njegovega kraljestva ne bo konca.« Sv. Janez govori Judom: »Delajte pokoro, kajti nebeško kraljestvo je blizu.« (Mat. 4, 17.) Misijonarjenje ni nič drugega kakor delo za uresničenje veličastnega kraljestva Jezusa Kristusa. Sv. Janez piše v skrivnem razodetju: »Vreden si, Gospod, vzeti knjigo, in njene pečate odpreti. Zakaj umorjen si bil, in si nas Bogu odrešil s svojo krvjo iz slehernega rodu in jezika in ljudstva in naroda, in si nas storil našemu Bogu kraljestvo.« (Skriv. razod. 5, 9, 10.) Korenina misijonske misli je v Bogu

samemu. Za vsa ljudstva in narode je trpel, umrl ter jih odrešil in jih tako storil za prebivalce božjega kraljestva. Človeštvo, rešeno po svetovnem misijonu, bo prepevalo pred tronom Jagnjeta.

Prvo božje kraljestvo na zemlji je bil raj. Greh ga je razrušil. Bog ga je takoj zopet obljubil. Ves stari zakon je bil priprava na to kraljestvo, ki se ima po sv. misijonih po vsem svetu razširiti. Komaj je rojen Mesija, že pridejo zastopniki poganških narodov, sveti trije Kralji, k jaslicam: prvo misijonsko delo učlovečene Besede. Starček Simeon je zapel prekrasno misijonsko pesem: »Zdaj lahko spustiš, o Gospod, svojega hlapca v miru; kajti moje oči so vidle tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov, luč v razsvetljenje nevernikov...«

Potemtakem je Bog ustanovil svoje kraljestvo na zemlji, ki se ima razširiti po

vsem svetu. Zato pa mora Cerkev misijonariti.

Bil je svečan trenutek, ko je Gospod na Oljski gori govoril apostolom: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Zato pojdite, učite vse narode... jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« S temi besedami je Gospod ukazal misijonsko delo. On ne prosi, ampak ukazuje: »Pojdite, učite vse narode!« To je oporoka Gospodova. Sv. Cerkev je to oporoko sprejela in jo izvršuje. Bog hoče, da se njegovo kraljestvo širi po njegovih oznanjevalcih-misijonarjih. Bog hoče, da ga vsa ljudstva spoznajo in molijo ter se tako zveličajo. Bog hoče, da gredo ob vseh časih božji poslanci misijonarji v vse kraje sveta, da narode, ki žive v zmoti, podučijo, krstijo in tako k večni Resnici pripeljejo. Sv. Cerkev mora misijonariti in bo misijonarila do konca sveta, ker je to volja božja.

M.

Misijonsko delo med gobavci.

Na tem božjem svetu pač ni večjih revežev kakor so gobavi bolniki v poganških deželah. Strašna je ta bolezen, ko človek pri živem telesu začne razpadati. Bolniku odgnijejo noge, odpadejo roke; obraz razje bolezen tako strašno, da ga je grozno pogledati; po životu se napravijo debele bule, iz katerih se cedi umazan gnoj, ki razširja neznosen smrad. Tako je včasih vse telo gnojno, da povsod, kamor bolnik stopi, zapusti gnojno sled za seboj. In v teh ostudnih ranah se pogosto zarede črvi, ki razjedajo živega človeka in povzročajo neznansko hude bolečine.

Grozna beda teh revežev je pa še bolj grozna, ker ga ni človeka, ki bi imel z njim sočutje in usmiljenje. Ta bolezen raztrga najbolj nežne vezi ljubezni. Bolnik mora stran, proč od domače hiše; starši zapode svoje otroke, otroci svojega nesrečnega očeta in svojo mater, pa naj so jo preje še tako ljubili; mož in žena postaneta nespravljava sovražnika. Proklet je tisti, kogar še prime gobavost, zato mora proč od človeške družbe. Zunaj v borni koči, ali celo pod milim nebom, kjer je izpostavljen vsem vremenskim neugodam, tam je nje-

govo stanovanje. Sam gobav dobi za tovariše gobavce. S studom se je obračal od njih, dokler je bil zdrav, a zdaj jih mora pozdraviti kot brate. In pride čas, ko ga tudi ti zapuste, zapuste in zavržejo ravno tedaj, ko najbolj potrebuje človeške pomoči: zadnje dneve pred smrtjo. Kajti vsled strašnega smrada gnojnih ran vržejo bolj zdravi gobavci nesrečnika iz svoje srede, iz borne barake, v kateri je dosedaj stanoval. Zapuščen od vseh, brez odeje, izpostavljen lakoti, dežju in vetrovom jokaje kliče smrt, da ga odreši groznega trpljenja.

Strašne so telesne bolečine, nič manj strašne dušne.

Gobavec se zaveda vse grozote svoje bolezni, ve, da se studi vsem ljudem in da ni zanj nobene rešitve, da je prazno vsako upanje na ozdravljenje, da ima pričakovati z vsakim dnevom le hujših bolečin. Zato se polasti duše globoka žalost, ki zamori vsako veselo misel, vsako lepo upanje. V duši se zbudi smrtno sovraštvo do zdravih ljudi, in peklerska nevoščljivost mu razjeda srce. Preklinja vse ljudi, preklinja

dan svojega rojstva. Ker ni nobenega upanja na boljše življenje, se vda nečistemu poželenju, ki je v gobovcih izredno močno in živi tako najbolj nesrečno življenje.

Res, neizmerno žalostna je usoda bolnih in umirajočih pri poganih. Toliko trpljenja brez upa na boljše življenje! Ali moremo misliti na to, da nas ne bi navdajala groza? Pekel tu na zemlji! Pekel na drugem svetu! In takih nesrečnikov je v paganskih deželah na stotisoče! Strašno je živeti v smrtni senci poganstva.

To grozno življenje ubogih gobavcev se pa popolnoma spremeni, ko posijejo v to temo bede in obupa gorki žarki krščanske ljubezni, ko pridejo v deželo katoliški misijonarji in požrtvovalne misijonske sestre. Z nežno ljubeznijo vzdignejo bolnike iz blata, v katerem se valjajo, in jih prenese v bolnišnice, izpero jim rane, obvežejo obolele roke in noge s čistimi mehkiimi obvezami in jih polože na mehko posteljo. Strašen smrad pada na srce nežne redovnice, ko izpira ostudne rane, a ljubezen prenese vse. Pri pogledu na velike gnojne bule bi človek padel skoro v nezavest, toda krščanska ljubezen je tako ve-

lika, da bi tudi poljubila te rane, ako bi to bilo bolniku v zdravje. Strme gledajo bolniki ta dobra angelska bitja, k iše z ljubeznijo sklanjajo nad njihovimi ranami. »Poglejte, kako zelo nas ljubijo!« to se vedno in vedno čuje iz ust bolnikov. V duši vstaja prepričanje, da mora biti tista vera, ki zbuja v ljudeh tako močno ljubezen, gotovo prava. In ko začujejo še prelepi nauk o nebesih, kako veselje se zbudi v srcih nesrečnih trpinov. Saj bo konec muk, konec trpljenja potem pa večno vsejse. Tako srečo, tako blaženost bo uživala duša, ki se loči s tega sveta v posvečujoči milosti božji, da se sedanje trpljenje ž njo sploh ne more primerjati. In ostudno telo, kako bo lepo, kako se bo blestelo v krasoti ob dnevu vstajenja! Ko slišijo ubogi, dosedaj od vseh zaničevani in zapuščeni trpini, te tolažbe polne resnice svete vere, tedaj izgine iz srca žalost in obup, sovraštvo in zavist; z največjo pobožnostjo preimejo sveti krst, ali se, če so že krščeni, z globokim kesanjem spravijo z Bogom. Tako mirno, vdano v voljo božjo prenašajo potem vse trpljenje, najstrašnejše bolečine.

(Dalje.)

Misijonske novice.

Misijonsko zborovanje duhovnikov bo velikonočno sredo, 3. aprila, v Ljubljani v knezoškofijski palači. Udeležili se ga bodo zastopniki vseh slovenskih škofij. Kaj se bo razpravljalo, o tem bo poročilo v prihodnji številki.

† Franc Ovníč — prijatelj misijonov.

Rajni Franc Ovníč v Vrhah pri Slovenjem gradu je bil samskega stanu in vzor katoliškega kristjana. Bil je tudi nekaj časa vojak. Ni bil sicer na fronti, pač pa je kot krščanski vojak v zaledju vestno izvrševal svoje dolžnosti do cesarja in domovine. Bil je vedno bolj rahlega zdravja. Pri vojakihi pa se je njegova bolezen obrnila na slabše. Raditega je bil odpuščen od vojakov. Doma je upal najti ljubo zdravje. A zaman! Tudi v domači hiši se bolezni — sušica — ni hotela obrniti na bolje. Vsemogočnemu, kateremu je dobri Francelj

celo svoje življenje tako zvesto služil, je pač dopadlo, da gre v najlepših letih — v 45. letu — svojega življenja uživati plačilo, katero si je zaslužil s svojim lepim, neomadeževanim življenjem, s svojimi dobrimi deli, s potrpežljivostjo in vdanostjo v voljo božjo v boleznih. Dvakrat ga je Jezus, največji ljubitelj duš, v boleznih obiskal v sveti popotnici in njegovo srce potolažil in pokrepčal. Prvo nedeljo mesca svečana pa je nehala biti njegovo plemenito, za čast božjo in razširjanje kraljestva Kristusovega na zemlji vneto srce. Prepričan je bil, da ni Bogu bolj dopadljivega dela, kakor ž Njim skupno delovati za zveličanje neumrjočih duš. To svoje globoko prepričanje pa je tudi pokazal v dejanju, ko je pred svojo smrtjo odstopil velik del svojega premoženja v prid sv. misijonom. Volil je 1000 K za bosanske, 1000 kron za bolgarske in 1500 K za afrikanske misijone. — Dne 6. svečana smo ga spremili k zadnjemu počitku. Sveti mu večna luč!

21. **Nedelja.** Kjer se danes (kakor n. pr. v ljubljanski škofiji) obhaja praznik varstva sv. Jožefa, se dobe danes tisti odpustki, ki so navedeni za 17. dan tega meseca.

24. **Sreda. Sv. Fidel.** Popolni odpustek tretjerednikom kakor 3. dan.

26. **Petek. Mati božja dobrega sveta.** Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, če obišejo cerkev.

28. **Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Lukezij.** Pričetek pobožnosti na čast presv. Srcu Jezusovemu danes ali prihodnji petek. Kdor prejme pa vrsti šest nedelj ali šest petkov pred tem praznikom sv. zakramente, dobi vselej popolni odpustek: moliti mora po namenu sv. očeta v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja. — Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) tretjerednikom kakor 3. dan.

29. **Ponedeljek. Sv. Peter, mučenec.** Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, ako obišejo cerkev.

Darovi.

Za »Dobrodelnost«: Dr. Pečjak Gregorij, prof., Ljubljana, 200 K; Hajšek Matija, Sv. Ana, 10 K; Kokotec Julija, Laško, 6 K; župnija Črnič nad Idrijo 25 K; Neimenovana z Dunaja 10 K; Andrej Zink, dekan, Opčine pri Trstu, 10 K; Franc Oswald, katehet, Idrija, 20 K.

Za invalide in oslepele vojake: C. kr. vojna zavarovalnica vdov in sirot, Črnomelj, 5 K; C. kr. vojna zavarovalnica, Ljubljana, 21 K 22 vin.; Štampfl Jožef, čebelar, Strassonjci, 10 K; C. kr. voj. zavarovalnica, Postojna, 22 K; C. kr. vojna zavarovalnica, Litija, 17 K 50 vin.; šolsko vodstvo Smednik 100 K; Jožef Vrtovec, gost., Žablje, 10 K; dr. Josip Marinko, prof., Preska, 10 K; Lavrinc Ferdo, župnik, Radovljica, 20 K; Dobrovč Jožef, župnik, kot čisti prebitek vprizorjene igre »Sv. Cita« v Črni, 240 K 31 vin.; Papler Kati, Doslovče, 20 K; zbirka Simčič Alojzij, vodja bol. urada, Postojna, 90 K; Noč Mihael, Javornik, 50 K; Silvester Fran, Vipava, 20 K; Premk Vinko, davčni upravitelj, Vrhnika, 400 K; Jankovič Fani, učiteljica, Zagorje ob Savi, 5 K; Loj Barbara, Smartno, 5 K; C. kr. vojna zavarovalnica vdov in sirot, Postojna, 10 K; Batič Valentin, vikar, Pečine, 20 K; Klobučar Marija, Ljubljana, 10 K; Izobraževalno društvo »Kvišku«, Smednik, 30 K; Jos. Javornik, Žalina, 30 K; Mar. Seljak, Dunaj, 2 K; Andrej Zink, dekan, Opčine pri Trstu, 10 K; Karolina Leban, Zagreb, 20 K; A. Sušnik, trgovec, Ljubljana (za Odilienheim v Gradcu),

50 K; poslovodji in pazniki tobačne tovarne v Ljubljani, 38 K; Janez Miklavčič, župnik, Zavrac, 10 K; družina škrinjar 20 K; Dora Gregorčič, begunka, Steinklamm, 1 K; Neimenovana iz Begunj pri Cerknici, 50 K; Peter Kozina mestu venca na krsto umrlega Ivana Traven, 30 K.

Za Kruh sv. Antona: Franciška Lukežič, Malivrh, 10 K; Franciška Semenič, Podruga, 10 K; Neimenovana Videm-Dobrepolje 10 K; več oseb iz Idrije 7 K; Neimenovana Videm-Dobrepolje 10 K; »Vaa« 10 K; Neža Kelih, Sela, Koroško, 2 K; Jožefa Esih, Sv. Štefan, Štajarsko, 3 K.

Za Apostols'vo sv. Cirila in Metoda. Župnija Predoslje 190 K; župnija Postojna 356 K 76 vin.; Struge pri Dobropoljah 200 K; Sostro 25 K; Šmarjeta 10 K 40 vin.; Smartno pri Litiji 137 K; Javorje 53 K 78 vin.; Čemženik 60 K; stolna župnija v Ljubljani 50 K; Ratače 4 K; Sela pri Kamniku 10 K; iz neke zapaščine 200 K; M. Vilar 4 K; neimenovana 1 K; M. Petkovšek 3 K; Marijina družba v Hrenovicah 9 K 88 vin.; Marijina družba v Trstu 12 K 86 vin.; Dobovec 146 K; Sela pri Šumberku 26 K; Mohorjani v Begunjah 12 K; župnija Cerklje pri Kranju 250 K; Tržič 32 K; Zgornji Tuhinj 35 K 52 vin.; Horjulj 21 K 60 vin.; St. Vid pri Zatični 200 K; Kata Mavrič 10 K; neimenovan 4 K.

Kislo vodo »Silva vrec«

 in vino

razpošilja

H. Osef, pošta Guštanj, Koroško.

Slovenski vojak.

Sestavil in založil Jan. N. Jeglič.

Neobhodno potrebna knjižica za vsakega slovenskega vojaka.

Slovenski vojaki, segajte po svojem koledarju, prvem te vrste na Kranjskem; soproge, sestre, hčere, ne pozabite za svoje drage omisliti knjižico, ki jo vsak vojak nujno potrebuje.

Zelo primerna za darilo!

Dobiva se po vseh knjigarnah ali pa naravnost pri založniku

Jan. N. Jeglič, šol. vodju v Ljublj.
Cena vezanemu izvodu 1.50 K. Naroča se najceneje po nakaznici. Po povzetju se na vojno pošto ne pošilja.

Zastonj in poštne prosto

dobi vsak na željo moj glavni katalog s ca 4000 slikami ur, srebrnine, zlatnine, godbenih in brivskih predmetov. Solske in koncertne violine po K 12, 13, 16, 18, 22, 30, 40 in više. Dobre harmonike à K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50, in više. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošiljatev po povzetju ali predplačilu.

Razpošiljalnica.

JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj,
Most (Brüx) šte. 1752, Češko.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in repda. Nikel ali jeklo K 12 — 16 — 20 — z radijsvetiln. kazališčem K 18 — 20 — K 24 — vsrebrnem okrovu K 18 — 24 — K 28 —, z radijsvet. kazal. K 20 — 26 — srebrna zapestna ura na elast. K 20 — 26 — 40 — 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100 — K 120 — K 140 — 3 letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik Brüx št. 1557 (Češko.)

Na željo se vsakomur zastonj pošlje moj glavni cenik.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlici, Češko.

2977

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 2-75, 3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50.

Stotine zahvalnic in priznalic. — **KEMENY**,
Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/668, Ogrsko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vlačnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po-pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1916 okroglo 26 milijonov kron.